

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 18-19 listopada 2017 r. na kierunku

***bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzonym**

we Wszechnicy Polskiej

Szkole Wyższej w Warszawie

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	6
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	8
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	15
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	15
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	15
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	18
Dobre praktyki	19
Zalecenia	19
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	19
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	21
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	30
Dobre praktyki	30
Zalecenia	30
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	33
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	41
Dobre praktyki	41
Zalecenia	43
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	43
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	44
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	49
Dobre praktyki	50
Zalecenia	50
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	52
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	52
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	32
Dobre praktyki	34
Zalecenia	34
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	36

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	36
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki	39
Zalecenia	39
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	40
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	63
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	67
Dobre praktyki	68
Zalecenia	69
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	69
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	70
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	
Dobre praktyki	76
Zalecenia	76
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	78
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Mariusz Zieliński, członek PKA

Członkowie:

1.dr hab. Marek Kulisz, ekspert PKA

2.dr hab. Zbigniew Ciekanowski, ekspert PKA

3.Izabela Kwiatkowska-Sujka, ekspertka ds. postępowania oceniającego

4.Robert Krzyszczak, ekspert ds. otoczenia społeczno-gospodarczego

5. Michał Klimczak, ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzonym we Wszechnicy Polskiej Szkole Wyższej w Warszawie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Dotychczas PKA nie dokonywała oceny na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzonym w Uczelni.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, pracownikami Uczelni, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studentów oraz Biura Karier. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej i socjalnej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo wewnętrzne
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia pierwszego i drugiego stopnia
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/Niestacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	<i>Dziedzina nauk społecznych</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Nauki o bezpieczeństwie</i> • <i>Nauki o polityce</i> • <i>Socjologia</i> <i>Dziedzina nauk prawnych</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prawo</i>
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia: <ul style="list-style-type: none"> • na studiach pierwszego stopnia, • na studiach drugiego stopnia. 	6 semestrów/180 4 semestry/120
Wymiar praktyk zawodowych/liczba godzin praktyk:	

<ul style="list-style-type: none"> • na studiach pierwszego stopnia, • na studiach drugiego stopnia. 	18 pkt ECTS/520	
<ul style="list-style-type: none"> • na studiach pierwszego stopnia, • na studiach drugiego stopnia. 	18 pkt ECTS/520	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów: <ul style="list-style-type: none"> • na studiach pierwszego stopnia, • na studiach drugiego stopnia. 	<ul style="list-style-type: none"> • S1 - Przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym, S2 - Wywiad i kontrwywiad gospodarczy; • Specjalności nie określono 	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów <ul style="list-style-type: none"> • na studiach pierwszego stopnia, • na studiach drugiego stopnia. 	licencjat	magister
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego: <ul style="list-style-type: none"> • na studiach pierwszego stopnia, • na studiach drugiego stopnia. 	17	17
Liczba studentów kierunku: <ul style="list-style-type: none"> • na studiach pierwszego stopnia, • na studiach drugiego stopnia. 	Studia stacjonarne 5 -	Studia niestacjonarne 148 70
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	Studia pierwszego stopnia 1905	Studia drugiego stopnia 975

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	dla studiów I stopnia W pełni dla studiów II stopnia Negatywna
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Częściowa
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Częściowa
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	Częściowa

W zakresie kryterium nr 4

ZO PKA przychyliła się do odwołania Uczelni i zalicza do minimum kadrowego (na studiach I i II stopnia prof. dr hab. Władysława Waźniewskiego oraz podwyższa ocenę. Ponowna analiza dorobku i doświadczenia ww. nauczyciela akademickiego (na podstawie materiałów przedstawionych w odwołaniu) wskazuje, iż posiada on również (poza dorobkiem naukowym w obszarze nauk humanistycznych tj. z historii oraz w obszarze nauk społecznych z dyscypliny nauk o polityce) doświadczenie pedagogiczne i dorobek naukowo-badawczy w dziedzinie nauk o bezpieczeństwie. Pan profesor poza dorobkiem naukowym z historii posiada również dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych z dyscypliny nauk o polityce, np. Obrona Polaków i Żydów przed zagładą w czasie II wojny światowej (publikacje o ruchu oporu), czy Obrona Polaków przed wynarodowieniem, rusyfikacją i zniszczeniem narodowo – katolickiej duszy polskiej (publikacja o totalitarnym systemie władzy w PRL i prześladowaniu

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kościola Katolickiego). Ponadto prof. dr hab. Władysław Ważniewski przez kilkadziesiąt lat pracował jako archiwista nad aktami m.in. Polskiego Państwa Podziemnego (Armii Krajowej i delegatury Rządu) znajdującymi się w Archiwum Akt Nowych. Był też redaktorem naukowym Encyklopedii II wojny światowej i Wielkiej Encyklopedii Powszechnej PWN. Dorobek naukowy prof. zw. Władysława Ważniewskiego mieści się obszarze nauk społecznych, dziedzina nauk społecznych i dyscyplinie naukowej nauki o polityce, dość ściśle współpracującej z dyscyplinami nauki o bezpieczeństwie i nauki o obronności, a także w dziedzinie historii. W ramach kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* profesor W. Ważniewski prowadzi seminarium magisterskie. Jego bogaty dorobek naukowy od strony warsztatowej w pełni odpowiada potrzebom kierowania przygotowaniem kwalifikacyjnych prac dyplomowych przez studentów. W zakresie treści merytorycznych związanych z kierunkiem *bezpieczeństwo wewnętrzne*, należy wskazać, że analiza tematyki i treści jego dorobku uwidacznia i potwierdza, że dotyczy on m.in. stosowanych aspektów użycia sił systemu bezpieczeństwa państwa w okresie okupacji, zwalczania podziemia i niepokojów społecznych oraz utrwalania władzy by zapewnić spokój społeczny, a więc sedna spraw z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Rozpatrywał je w ujęciu doświadczeń praktyki i procesowym, z szeroką i pogłębioną analizą kontekstu historycznego i społeczno-gospodarczego z przeznaczeniem na potrzeby praktyki społecznej. Prace Pana Profesora, jako autora stanowią uogólnienie doświadczeń praktycznych i były/są wykorzystywane m.in. w opracowaniu wiedzy wdrożeniowej dla celów szkoleniowych w Siłach Zbrojnych i organach bezpieczeństwa (wykorzystywano je m.in. w pracach badawczych i procesie kształcenia w AON dotyczących doświadczeń Obrony Terytorialnej) oraz do realizacji ówczesnej, a zapewne także współczesnej (polityka historyczna obecnej partii rządzącej) polityki bezpieczeństwa. Wydaje się, że tego rodzaju twórczość i dorobek pozycjonuje Profesora wśród praktyków bezpieczeństwa (nie zajmował się budową teorii naukowych), a prowadząc badania musiał i faktycznie rozpatrywał aspekty praktyczne związane z organizacją i użyciem sił bezpieczeństwa wewnętrznego na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, bezpieczeństwa ustrojowego (bezpieczeństwa organów państwa, porządku konstytucyjnego) i bezpieczeństwa osobistego obywateli. Rozpatrywał je w konkretnych uwarunkowaniach, także obowiązującego prawa. Jest doświadczonym praktykiem w zakresie badania bezpieczeństwa wewnętrznego. Dlatego wiedza i umiejętności profesora są unikalne i dla Uczelni przydatne w kształceniu na akredytowanym kierunku.

W zakresie kryterium nr 7

ZO PKA przychyliła się do odwołania Uczelni i podwyższa ocenę. Ponowna analiza przedstawionych przez Uczelnię argumentów wskazuje, że wraz z wdrożeniem programu studiów o profilu praktycznym, sukcesywnie uzupełnia Ona posiadaną infrastrukturę niezbędną do realizacji programu, zgodnie z uwagami ZO PKA. Uczelnia, podjęła decyzję o przyspieszeniu urządzenia na potrzeby kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (profil praktyczny) Pracowni Zarządzania Kryzysowego. Sala będzie przeznaczona do realizacji zajęć dydaktycznych służących opanowaniu umiejętności ukierunkowanych na pracę zespołową w małych grupach zadaniowych planujących działania służb bezpieczeństwa publicznego. Posłuży zapoznaniu i obyciu studentów z wyposażeniem i organizacją przestrzeni w pomieszczeniach pracy zespołów sztabowych służb bezpieczeństwa publicznego w reagowaniu na sytuacje kryzysowe oraz wdrażaniu do korzystania z zainstalowanych narzędzi w czasie realizacji cyklu podejmowania i wdrażania decyzji. Planowana pracownia umożliwi:

- zespołowe ustalanie (z wykorzystaniem materiałów na nośnikach elektronicznych oraz środków łączności) i zobrazowanie położenia sił własnych oraz środowiska działań widoczne dla wszystkich uczestników zajęć;
- wieloczynnikową ocenę sytuacji kryzysowej ze szczególnym wyeksponowaniem materiałów ilustracyjnych rozwijających wyobraźnię przestrzenną i taktyczną studentów;
- prowadzenie informowania operacyjnego, odpraw decyzyjnych i odprawy decyzyjnej, połączonych z eksponowaniem rozważanych wariantów działania;
- prezentację procesu opracowania planów działania oraz formy i treści dokumentów kierowania działaniami (dowodzenia) i wsparcia (w tym logistycznego);
- stawianie zadań wykonawcom i współdziałanie z podmiotami środowiska działań.

Sala będzie wyposażona w tablicę interaktywną, 2-3 ekrany projekcyjne i projektory multimedialne, białą tablicę sucho ścieralną. Najważniejszym elementem pracowni będzie przygotowany zestaw materiałów dydaktycznych w postaci fragmentów filmów z sytuacji kryzysowych, zbiorów dokumentów oraz programów informatycznych umożliwiających (prezentujących) symulację działań i przydatnych baz danych niezbędnych do zarządzania kryzysowego, pozyskanych z współpracujących z Uczelnią organów samorządu terytorialnego. Dotychczasowe doświadczenia Uczelni potwierdzają, że ww. pracownia ułatwi wykonanie przez studentów zadań praktycznych lub projektowych oraz zadań zespołowych zakończonych

kontrolą indywidualnych osiągnięć przez wykładowcę. W szczególności będzie sprzyjała realizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych w formie ćwiczeń z wykorzystaniem metody ćwiczenia grupowego lub treningu sztabowego. Na zebraniu pracowników Katedry Nauk o Bezpieczeństwie zorganizowanym pod koniec stycznia 2018 roku, przedmiotem którego było m.in. zagadnienie doskonalenia bazy dydaktycznej, w ramach podjętej dyskusji zidentyfikowano, że pracownia będzie przydatna nie tylko w kształceniu z zakresu problematyki zarządzania kryzysowego, lecz także w zakresie następujących przedmiotów:

a) na studiach I stopnia:

- BW1020 *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych,*
- BW1023 *Ratownictwo i ochrona ludności,*
- BW1025 *Warsztaty zarządzania kryzysowego,*
- BW1027 *Metodyka szkolenia służb bezpieczeństwa publicznego,*
- BW1039 (1050) *Metodyka planowania działań służb bezpieczeństwa publicznego,*
- BW1060 *Warsztaty z metod i technik bezpieczeństwa biznesu,*
- BW1061 *Planowanie działań wywiadu i kontrwywiadu gospodarczego;*

b) na studiach II stopnia:

- BW2019 *Ochrona przed czynnikami masowego rażenia,*
- BW2027 *Organizacja zabezpieczenia imprez masowych,*
- BW2032 *Planowanie ochrony osób, mienia i infrastruktury,*
- BW2035 *Metodyka szkolenia na potrzeby zarządzania kryzysowego,*
- BW2037 *Zarządzanie kryzysowe w samorządzie terytorialnym.*

Pracownia zostanie urządzona w sali nr 203 w obiekcie dydaktycznym przy ul. Karmelickiej 10. Do ćwiczeń będzie funkcjonalnie przystosowana częściowo od początku nowego semestru letniego w bieżącym roku akademickim (czyli od połowy lutego br.), a w pełnym zakresie do końca kwietnia br., łącznie ze zbiorem dokumentacji. Pragniemy podkreślić, że w rozkładzie zajęć na semestr letni obecnego roku akademickiego pracownia jest już ujęta jako miejsce prowadzenia ćwiczeń z niektórymi wykazanych przedmiotów, a od nowego roku akademickiego będzie podstawowym miejscem ćwiczeniowych spotkań dydaktycznych studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w zakresie nabywania umiejętności praktycznych.

Ponadto Uczelnia przygotowuje pracownię kryminalistyczną, która będzie wykorzystywana do prowadzenia zajęć z *Kryminalistyki* oraz *Metodyki działań dochodzeniowo-śledczych*

i *Działań operacyjno-rozpoznawczych*. Na ten cel Uczelnia przeznaczyła salę 204 w obiekcie dydaktycznym przy ul. Karmelickiej 10.

Aktualnie Uczelnia posiada następujące pomoce naukowe:

- Ekspozyty ujawnionych i zabezpieczonych śladów. Ekspozyty są zróżnicowane zarówno pod względem rodzaju śladu (np. linii papilarnych, traseologiczne, dokumentów, użycia broni palnej, małżowiny usznej, czerwieni wargowej, poletkowej budowy skóry), jak i sposobu technicznego zabezpieczenia (zdjęcia, folie żelowe, taśmy przezroczyste, odlewy gipsowe i silikonowe);
- Ekspertyzy kryminalistyczne ze spraw zakończonych prawomocnym wyrokiem;
- Dokumentację z akt spraw karnych w części dotyczącej pierwszych czynności - podejmowanych od chwili otrzymania zawiadomienia o przestępstwie - (np. protokoły oględzin miejsc różnych zdarzeń np. kradzieży z włamaniem, wypadku drogowego i uczestniczących pojazdów, znalezienia zwłok) oraz dokumentacja fotograficzna stanowiąca integralny załącznik do protokołu;
- Kazusy z zakresu kryminalistyki, obejmujące zarówno taktykę, jak i technikę kryminalistyczną;
- Druki dokumentów wykorzystywanych podczas prowadzonego dochodzenia lub śledztwa;
- Zestaw środków do ujawniania i zabezpieczania różnego rodzaju śladów. Zestaw ten obejmuje proszki daktyloskopijne służące nie tylko do ujawniania śladów daktyloskopijnych, folie żelowe, taśmy przezroczyste, zestaw do ujawniania pułapek kryminalistycznych - specjalna pasta i lampa, która służy również do sprawdzania zabezpieczeń różnych dokumentów (np. dowody osobiste czy banknoty), różnego rodzaju pędzle do ujawniania śladów. W ramach zajęć z zakresu ujawniania śladów studenci wykorzystują również środki chemiczne.

Po uwzględnieniu uwag Zespołu Oceniającego PKA Uczelnia uzupełniła wyposażenie ww. pracowni o:

- Zestaw do pobierania i zabezpieczania śladów osmologicznych;
- Pakiet do pobierania materiału DNA;
- Zestaw do pobierania śladów biologicznych;
- Ekspozyty śladów mechanoskopijnych;

- Film szkoleniowy dotyczący osmologii a także wiele prezentacji i obecnie obowiązujących przepisów określających zasady i jakość zabezpieczanych śladów i materiałów porównawczych pobieranych od osób podejrzanych/oskarżonych z wszystkich dziedzin kryminalistyki.

Ponadto Uczelnia w dniu 2 lutego 2018 r. podpisała porozumienie z Polskim Towarzystwem Kryminalistycznym, umożliwiające odbywanie zajęć w nowoczesnych laboratoriach kryminalistycznych.

ZO potwierdza także opinię Dyrektora Biblioteki, że nie występują trudności z korzystaniem z jej zasobów, ze względu na naprzemienny tryb zajęć studiów niestacjonarnych i wydłużony czas pracy Biblioteki. Ponadto obok czytelnicy znajduje się sala nr 12 z 34 miejscami, która w przypadku większego napływu czytelników wykorzystywana jest jako czytelnia.

W zakresie kryterium nr 8

ZO PKA przychyliła się do odwołania Uczelni i podwyższa ocenę. Ponowna analiza argumentów przedstawionych przez Uczelnię (na podstawie materiałów przedstawionych w odwołaniu) wskazuje, iż zarzut dotyczący konieczności usystematyzowania dostępności nauczycieli akademickich bazował na odosobnionej opinii wyrażonej podczas spotkania ze studentami. Uczelnia wykazała, że nauczyciele akademicy odbywają dyżury i konsultacje w uzgodnionych terminach, które są podane do wiadomości studentów. Platforma e-learningowa zapewnia też możliwość kontaktu zdalnego z nauczycielami akademickimi prowadzącymi poszczególne przedmioty. Z doświadczeń Uczelni wynika, że studenci chętnie korzystają z tej możliwości. Rolą wsparcia kontaktów studentów z otoczeniem społeczno-gospodarczym zajmują się nauczyciele akademicy prowadzący przedmiot Praktyki zawodowe oraz Biuro Karier, którego przebudowa i rozwój zostały podjęte wraz ze wprowadzeniem studiów o profilu praktycznym. Niestety rzeczona przebudowa nie dokonała się jeszcze w pełni. W odwołaniu wskazano ponadto, że Uczelnia od lat publikuje także na stronie internetowej zasady oraz kryteria otrzymywania stypendium Rektora dla najlepszych studentów, zawarte w Regulaminie ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Wszechnicy Polskiej w roku akademickim 2017/2018 zwanego w skrócie Regulaminem Stypendialnym w zakładce Studenci.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	dla studiów II stopnia W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	Zadowalająca

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją Wszechnicy Polskiej Szkoły Wyższej (WPSW), która zakłada: kształcenie na wysokim poziomie studentów na potrzeby regionalnego, krajowego i europejskiego rynku pracy; przygotowanie świadomych obywateli demokratycznego państwa, aktywnie dbających o swój ciągły rozwój, w tym edukacyjny; wspieranie kształcenia ustawicznego; promowanie mobilności studentów i pracowników. Ukierunkowana na profil praktyczny koncepcja kształcenia realizuje przyjęte w strategii rozwoju uczelni cele operacyjne związane ze stałym wzbogacaniem i uaktualnianiem oferty edukacyjnej poprzez tworzenie nowych specjalności w ramach istniejących kierunków. Uczelnia dostosowała ofertę kształcenia do potrzeb regionalnego i stołecznego rynku pracy poprzez oferowanie specjalności, które – co rozpoznano – odpowiadają oczekiwaniom studentów i pracodawców (potrzeby rynku pracy) oraz odpowiadają tendencjom rozwojowym zachodzącym w obrębie branży bezpieczeństwa wewnętrznego. Uwzględnia ona potrzeby studentów łączących naukę z pracą lub obowiązkami rodzinnymi, a kierowana jest do kandydatów studiów niestacjonarnych i stacjonarnych.

Realizowana polityka jakości znalazła swoje odbicie w ustanowionym Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) Wszechnicy Polskiej Szkoły Wyższej w Warszawie (Załącznik do Uchwały Senatu Nr 17/2015 z dnia 26 listopada 2015 roku). Zakłada ona wdrożenie systemu opartego na ocenie uzyskiwanych efektów kształcenia. Przy jej opracowywaniu jak i bieżącej realizacji uwzględniane są zarówno doświadczenia ze współpracy z regionalnymi partnerami przemysłowymi, naukowymi i edukacyjnymi, a także

wnioski z obserwacji i analizy doświadczeń kształcenia w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. W procesie ustalania koncepcji kształcenia uczestniczą interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni. Uczelnia zakładała, że udział interesariuszy zewnętrznych (przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego) w procesie ustalania i doskonalenia koncepcji kształcenia realizowany będzie zarówno poprzez współpracę w ramach wspólnych przedsięwzięć umożliwiającą wymianę informacji, przepływ propozycji oraz świadczeń jak i bieżące kontakty o charakterze nieformalnym. Interesariusze wewnętrzni (nauczyciele akademicy i studenci) uczestniczą w kształtowaniu koncepcji kształcenia poprzez udział w procedurach Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz Samorządu Studenckiego.

Wdrażany od 1 października 2016 na pierwszym i drugim stopniu kształcenia program kierunku studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym uwzględnia krajowe wzorce formalne, wykorzystuje doświadczenia własne Uczelni (ww. kierunek prowadzony jest od 2007 roku) oraz nawiązuje do doświadczeń anglosaskich i holenderskich pozyskanych w ramach współpracy uczelnianej z tymi krajami. Wszechnica jako jedyna Uczelnia w Polsce należy do międzynarodowej sieci zagranicznych uczelni CONRIS, oferujących kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne*. W ramach badań naukowych własnych zbadano kilkunastoletnie doświadczenia zbieżnego kierunku w Uczelni partnerskiej Erasmus: HU University of Applied Sciences. Wyniki (referat nauczyciela akademickiego Katedry Nauk o Bezpieczeństwie WPSW pt.: *Kształcenie z zakresu bezpieczeństwa biznesu. Doświadczenia uczelni holenderskiej – Saxion University of Applied Science*) porównania studiów w Polsce i Holandii i przydatne dobre praktyki przedstawiono w trakcie konferencji naukowej nt. „Wywiad i kontrwywiad w teorii i praktyce biznesu” zorganizowanej w dniu 25.05.2017 r. przez Wszechnicę Polską.

1.2.

Plany rozwoju kierunku studiów zostały określone w „Misji i strategii rozwoju Wszechnicy Polskiej Szkoły Wyższej w Warszawie na lata 2012-2020”. Przewiduje ona stałe wzbogacanie i uaktualnianie oferty edukacyjnej poprzez tworzenie nowych specjalności w ramach istniejącego kierunku. Coroczną i bieżącą ocenę warunków i potrzeb rynku pracy przewidują roczne plany pracy Katedry (przykładowo pkt. 19, weryfikowanych przez ZO, Planów pracy Katedry Nauk o Bezpieczeństwie na rok akademicki 2015/2016, 2016/2017 i 2017/2018). Uwzględniają one przeprowadzenie konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi oraz udział w przygotowaniu projektu ewentualnej modyfikacji dotychczasowego lub opracowania nowego programu studiów. Podlegające ewaluacji

programy uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych właściwych dla danego zakresu kształcenia. Konsultacje przybierają różną formę – od konferencji naukowych i posiedzeń po wymianę poglądów i opinii z wykorzystaniem telefonu i poczty elektronicznej. Jednakże interesariusze zewnętrzni (strony porozumień o współpracy) uczestniczą w ograniczonym zakresie w opracowywaniu założeń do planów rozwoju, zgłaszają swoje sugestie oraz opiniują siatkę programową. Założenia programowe są przede wszystkim przedmiotem dyskusji na posiedzeniach pracowników Katedry (Harmonogram posiedzeń organizacyjnych i dydaktycznych na RA 2016/2017). W efekcie powstał opis założeń i uwarunkowań prezentowany kandydatom na studia zamieszczony na stronie internetowej uczelni. Wyjaśniają one ścisłą spójność między ofertą kształcenia, a potrzebami rynku pracy.

Wyrazem dostosowania kształcenia do zmieniających się uwarunkowań jest: wprowadzenie nowych specjalności „Przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym” oraz „Wywiad i kontrwywiad gospodarczy” w programie studiów I stopnia; poszerzenie oferty przedmiotów do wyboru na studiach II stopnia; jak i modyfikacje treści kształcenia służących kształtowaniu umiejętności praktycznych i kompetencji. Rozwój kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* przewiduje: powołanie nowych specjalności; poszerzenie udziału ekspertów zewnętrznych w ustalaniu tematyki prac etapowych i dyplomowych oraz zakresu praktyk zawodowych, jeszcze bardziej niż dotąd zorientowanych na potrzeby profilu kształcenia praktycznego; uwzględnianie zmian w środowisku bezpieczeństwa państwa i postępu w naukach o bezpieczeństwie sygnalizowanych w indywidualnych badaniach pracowników Katedry Nauk o Bezpieczeństwie i pracach rozwojowych w obszarach działalności właściwych dla kierunku studiów (przykładem jest tu dedykowany zagadnieniom bezpieczeństwa numer 1/2017 – (Współczesne problemy bezpieczeństwa -2) Zeszytów Naukowych WPSW zredagowany przez jednego z pracowników Katedry Nauk o Bezpieczeństwie); przyswajanie wyników badań prowadzonych za granicą i w Polsce, doskonalenie wyposażenia istniejącego laboratorium kryminalistycznego i uruchomienie pracowni wyposażonej w podstawowy sprzęt pomocy przedmedycznej. W praktyce cele dotyczące rozwoju kierunku zmiernają do szerszego otwarcia na otoczenie społeczne i gospodarcze, a także wzmocnieniu kadry dydaktycznej praktykami. Widoczny jest dość ścisły związek Uczelni z wartościowymi przedstawicielami wielu lokalnych instytucji i firm, z którymi Uczelnia zawarła porozumienia o współpracy oraz umowy dotyczące organizacji praktyk zawodowych.

Godne podkreślenia (jako dobra praktyka) są także wysiłki (w ramach Katedry Nauk o Bezpieczeństwie) podejmowane dla wymiany doświadczeń i ukierunkowania kształcenia

o profilu praktycznym, które obejmuje np. harmonogram posiedzeń naukowych ww. Katedry (w roku akademickim 2016/2017). Podczas tych posiedzeń dyskutowano takie tematy jak: *Wprowadzenie do teorii bezpieczeństwa wewnętrznego. Założone efekty kształcenia, treści i literatura* (27. 10. 2016); *Administracja publiczna w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. Związki z innymi przedmiotami, korelacja treści* (15. 12. 2016); *Historia bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce. Założone efekty kształcenia i kryteria doboru treści nauczania* (23. 02. 2017); *Podstawy prawne bezpieczeństwa wewnętrznego. Treści i metody nauczania. Oczekiwane efekty kształcenia* (20. 04. 2017).

1.3.

Efekty kształcenia zostały opisane w uchwale Senatu Wszechnicy Polskiej nr 9/2017 z dnia 29 maja 2017 i przyporządkowane do efektów kształcenia opisanych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6–8. Opis efektów jest spójny i zrozumiały. W sposób poprawny efekty zostały uwzględnione przez nauczycieli akademickich w kartach przedmiotów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* nawiązuje do misji i strategii Uczelni oraz strategii Jednostki (Katedry), a także do polityki jakości, w tym polityki jakości kształcenia. Plan rozwoju kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na poziomie studiów I stopnia do roku akademickiego 2016/2017 zakładał uwzględnianie w programach kształcenia tendencji i zmian zachodzących w dziedzinach i dorobku naukowym dyscyplin fundamentalnych dla kierunku. Wprawdzie współpraca z pracodawcami w kontekście aktualizacji programu kształcenia oraz planu studiów, a tym samym ich wpływu na proces kształcenia studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest prowadzona na bieżąco, jednakże, kontakty Uczelni z interesariuszami w kwestii ustaleń dotyczących programów pozwalających osiągnąć zakładane efekty kształcenia nie są sformalizowane. W pracach rozwojowych w zbyt małym stopniu uczestniczą interesariusze zewnętrzni – brak jest konkretnych przykładów długofalowej, usystematyzowanej współpracy akredytowanej

jednostki, prowadzącej do zmian w koncepcji kształcenia, planowaniu efektów kształcenia oraz wprowadzania zmian w programie studiów. Wprawdzie profil praktyczny na wizytowanym kierunku funkcjonuje dopiero od roku akademickiego 2016/2017, jednakże już w 2012 roku w swojej strategii, dokonując analizy SWOT uczelnia wśród swych mocnych stron wymieniła „możliwość czerpania z dobrych doświadczeń i praktyk i rozszerzenia dotychczasowej oferty edukacyjnej” oraz „wysoką świadomość występowania i istoty współczesnych wyzwań edukacyjnych”. Uczelnia prowadziła wcześniej kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* w ramach profilu ogólnie akademickiego, jednak przy przejściu na profil praktyczny nie skorzystano z wcześniejszych doświadczeń i praktyk, a także z wniosków zawartych w strategii uczelni kilka lat wcześniej – oznacza to, że katedra prowadząca oceniany kierunek nie wdrożyła istotnych elementów strategii, na którą się powołuje.

Program nauczania i plan studiów na wizytowanym kierunku studiów, jak i kadra dydaktyczna, której dużą część stanowią wykładowcy z doświadczeniem zdobytym poza uczelnią, gwarantuje studentom osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia pod kątem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zakładanych w koncepcji kształcenia. Jednakże zatrudnianie czynnych praktyków – specjalistów w danej dziedzinie zapewnia w ograniczonym stopniu udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w pracach rozwojowych.

Dobre praktyki

- Bardzo wyraźne i konsekwentne dostrzeżenie wyzwań i formułowanie stosownych wniosków dotyczących współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na poziomie dokumentów strategicznych, na których akredytowana jednostka opiera swe funkcjonowanie.
- Włączenie do efektów kształcenia wielu umiejętności i kompetencji społecznych, oczekiwanych przez potencjalnych pracodawców – na szczególne wyróżnienie zasługuje próba wypełnienia luki kompetencyjnej występującej u wielu studentów, dotyczącej samoorganizacji i samorozwoju.

Zalecenia

- Jednostka prowadząca oceniany kierunek powinna wdrażać wnioski sformułowane na poziomie strategicznym. Jeżeli w 2012 roku w strategii uczelni zwraca się uwagę na „zbyt wąskie i nie ugruntowane więzi z otoczeniem społeczno-gospodarczym”, to prowadząc i uruchamiając studia na profilu praktycznym 5 lat później należało dokonać tego w ścisłej współpracy z interesariuszami wewnętrznymi. W szczególności należy

w usystematyzowany sposób włączyć przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesy dotyczące zapewnienia jakości kształcenia, a w szczególności w uzupełnienie zestawu efektów kształcenia, aby były w pełni zgodne z wymogami konkurencyjnego rynku pracy.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Uczelnia jest w trakcie realizacji pierwszego cyklu kształcenia na studiach o profilu praktycznym. Jednocześnie wygaszana jest realizacja studiów o profilu ogólnie akademickim na tym samym kierunku studiów i obu poziomach kształcenia. Zmiana wymuszona została przepisami. Uczelnia wdrożyła programy studiów o profilu praktycznym od 1 października 2016 na pierwszym i drugim stopniu kształcenia. Zgodnie z WSZJK dokonywany jest na bieżąco przegląd narzędzi weryfikacji efektów kształcenia stosowanych na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* przez Katedrę Nauk o Bezpieczeństwie. Stosowny przegląd został dokonany także w minionym roku akademickim po zakończeniu sesji egzaminacyjnej i zaliczeniowej, o czym mówią protokoły z zebrań katedry przekazane zespołowi oceniającemu podczas wizyty w Uczelni. Drobne korekty dotyczące zmian w opisie efektów kształcenia omówiono podczas posiedzenia Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia (URdsJK) i zostały zawarte w rekomendacjach przekazanych władzom Uczelni. Tym samym stały się one podstawą prac nad nowymi opisami efektów i w efekcie został uchwalony przez Senat Uczelni poprawiony opis efektów kształcenia, który w przypadku kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* obejmował drobne zmiany redakcyjne oraz zmniejszenie liczby efektów kształcenia dla studiów pierwszego stopnia.

W sposób spójny dobrano w kartach przedmiotów treści kształcenia realizowane w ramach poszczególnych zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademicy, będący autorami kart, dobrali także poprawnie sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów, co dowodzi, że zostały one sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Nad spójnością kart przedmiotowych z kierunkowymi efektami kształcenia dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* czuwa Katedra Nauk o Bezpieczeństwie. Pod kierunkiem kierownika katedry dokonywany jest, zgodnie z funkcjonującym w Uczelni wewnętrznym

systemem zapewniania jakości kształcenia (WSZJK) przegląd kart przedmiotowych (pkt. 16. wspomnianych uprzednio Planów pracy Katedry..), które po niezbędnych i zaleconych przez kierownika katedry poprawkach, zostały zatwierdzone, co potwierdzono stosownym podpisem. W zatwierdzonych i realizowanych kartach przedmiotowych uwzględniono także samodzielne uczenie się studentów oraz stosowanie metod aktywizujących na zajęciach. W Uczelni opracowano i wdrażany jest na studiach o profilu praktycznym nowy model standardów prac dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Standardy te stanowią rekomendację URdsJK dla promotorów prac dyplomowych. Pierwsza ocena prac napisanych z ich wykorzystaniem będzie podstawą do ewaluacji jego założeń i ewentualnego rozwoju.

Do przedmiotów przypisano efekty kształcenia w ten sposób, aby każdy przedmiot (poza wychowaniem fizycznym) służył realizacji określonych efektów kształcenia. Formę zajęć powiązano z przypisanymi do tych przedmiotów efektami kształcenia – było to jedno z podstawowych założeń przyjętych przy tworzeniu w Uczelni nowych programów studiów o profilu praktycznym. Przedmioty praktyczne niemal wyłącznie realizują efekty typu umiejętności oraz kompetencje społeczne. Przedmioty teoretyczne realizują w sposób dominujący efekty typu wiedza.

Programy studiów określają wymaganą liczbę punktów ECTS dla studiów pierwszego i drugiego stopnia. Jak napisano w raporcie samooceny program studiów pozwala studentom na dobór modułów i przedmiotów w wymiarze przekraczającym 30% punktów ECTS. Znaczącą część programu studiów 1-go i 2-go stopnia zajmują praktyki zawodowe, którym przypisano łącznie 18 punktów ECTS (10% programu na studiach 1-go stopnia i 15% programu na studiach 2-go stopnia). Wymiar ten odpowiada wymogom zapewnienia trzymiesięcznego wymiaru praktyk dla studentów studiów o profilu praktycznym.

Zajęciom praktycznym przypisano 60% punktów ECTS, co oznacza na studiach 1-go stopnia 108 punktów ECTS, a na studiach 2-go stopnia 72 punkty ECTS. Program zapewnia także studentom możliwość indywidualizacji kształcenia poprzez zapewnienie (jak wspomniano powyżej) możliwości doboru ponad 30% zajęć. W kontekście zajęć praktycznych ZO stwierdza, że program studiów powinien ulegać dalszemu doskonaleniu. Przykładowo w ramach przedmiotów *Przestępczość w cyberprzestrzeni, czy Bezpieczeństwo systemów informatycznych*, program przewiduje zajęcia typowo teoretyczne, podczas gdy powinny być równolegle rozbudowane ich wątki praktyczne. Uczyniono tak w przypadku przedmiotu *Ratownictwo i ochrona ludności* realizowanego w III semestrze studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, gdzie treści programowe rozszerzone zostaną

o elementy ratownictwa medycznego i pomocy przedmedycznej. Zajęcia realizowane będą przez zatrudnionego na kierunku *zdrowie publiczne*, profesora nauk medycznych.

Szczegółowe zasady doboru metod kształcenia oraz sposobów weryfikacji osiągnięć zostały opisane w przyjętej wraz z wprowadzeniem na Uczelni kształcenia na profilu praktycznym, tak zwanej Karcie Dydaktycznej Wszechnicy Polskiej.

Osobno został zbadany system praktyk studenckich. Program praktyk jest układany przez Jednostkę, a zakres efektów kształcenia, których osiągnięcie przewidziano w ramach praktyk studenckich nie jest kształtowany w ramach usystematyzowanej współpracy z pracodawcami. Tego typu rozwiązanie nie odpowiada wymogom współczesnego rynku pracy. Program praktyk został ujęty w rozliczeniu semestralnym (na studiach I-go semestru praktyki odbywają się w semestrach III-VI, na studiach II-go stopnia na semestrach III-IV) i podzielony stosownie na karty przedmiotów, odpowiednio:

- BW1024a, BW1024b, BW1024c, BW1024d
- BW2025a, BW2025b

Pracę studenta w ramach praktyk na każdym semestrze podzielono na 3 etapy:

- I. Etap wstępny - praktyka grupowa podczas zajęć na uczelni (zajęcia przygotowawcze)
- II. Praktyka indywidualna u pracodawcy
- III. Etap podsumowujący - praktyka grupowa na uczelni i indywidualne przygotowanie się do zaliczenia praktyk

Wydzielenie w ramach praktyk dodatkowych zajęć wprowadzających, realizowanych na uczelni w celu lepszego przygotowania studentów do pracy w miejscu odbywania praktyk, należy ocenić pozytywnie. Zajęcia takie nie mogą jednak być wliczane do wymiaru praktyk, który powinien być zrealizowany u pracodawcy. Praktyka kierowana prowadzona jest przez nauczycieli akademickich. Służy ona doborowi miejsca odbywania praktyki i ustaleniu indywidualnego programu praktyk studenta oraz ewaluacji i ocenie praktyki, a także weryfikacji efektów kształcenia.

W toku badania kart przedmiotów stwierdzono niezgodność ilości godzin określonych jako sumaryczne obciążenie pracą studenta z ilością godzin przyporządkowaną do każdego z trzech etapów elementów praktyk. Dla studiów I-go stopnia łączny wymiar obciążenia studenta pracą został określony jako 425 godzin (III sem. – 125 g., IV sem. – 100 g., V sem. – 125 g., VI sem. – 75 g.), natomiast suma godzin określonych dla poszczególnych części praktyk daje odpowiednio 260 godzin dla studiów stacjonarnych i 232 godzin dla studiów niestacjonarnych, z czego u pracodawcy zaplanowano 140 godzin dla studiów stacjonarnych i 168 godzin dla studiów niestacjonarnych. Należy w tym miejscu również zauważyć, że ustalenie wymiaru

godzin pracy studenta u pracodawcy na różnym poziomie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, jest niewłaściwą praktyką w przypadku profilu praktycznego – niezależnie od trybu studiów, studenci powinni mieć zapewniony jednakowy wymiar praktyk u pracodawców.

W przypadku studiów II-go stopnia określono sumaryczne obciążenie pracą studenta na 450 godzin, natomiast dla poszczególnych części praktyk wymieniono jedynie liczbę godzin zaplanowanych jako zajęcia na uczelni – odpowiednio 45/24 godziny dla studiów stacjonarnych/niestacjonarnych.

Minimalny wymiar praktyk określony w wymogach dla studiów o profilu praktycznym wynosi 3 miesiące, co odpowiada 360 godzinom pracy studenta w przedsiębiorstwie lub innej organizacji, przy wykonywaniu obowiązków zgodnych z kierunkiem i specjalnością studiów – do minimalnego wymiaru praktyk nie są zatem zaliczane zajęcia dydaktyczne na uczelni, prowadzone w ramach praktyk, ani samodzielna praca studenta związana z opracowaniem/utrwaleniem efektów kształcenia osiągniętych w trakcie praktyk. Tym samym na podstawie dokumentacji przedstawionej przez Jednostkę prowadzącą oceniany kierunek nie można stwierdzić nawet częściowego spełnienia kryterium w zakresie organizacji praktyk. Niemożliwe jest też stwierdzenie właściwego przydziału punktów ECTS dla modułu praktyk.

W ramach oceny systemu praktyk sprawdzono także sposób dokumentowania pracy studenta na praktykach oraz weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia. Dla etapu I i III praktyk stosuje się kartę praktyk, w której nauczyciel nadzorujący praktykę ze strony uczelni odnotowuje osiągnięcie poszczególnych efektów kształcenia, natomiast dla etapu II stosuje się dziennik praktyk, wypełniany przez studenta i potwierdzany przez opiekuna ze strony pracodawcy. Zapisy dziennika praktyk są weryfikowane przez nauczyciela prowadzącego – student w ramach III etapu praktyk musi odpowiedzieć przed nauczycielem prowadzącym na pytania z zakresu odbytych praktyk lub wykonać zadania praktyczne, odpowiadające poszczególnym efektom kształcenia. Jest to dopuszczalne rozwiązanie, choć z perspektywy pracodawców można stwierdzić, że najlepszy jest system oceniania praktyk, w którym pracodawca ma wymierny wpływ na ocenę pracy studenta. System przyjęty przez akredytowaną jednostkę spełniałby lepiej swoje zadanie, gdyby program praktyk był układany we współpracy z pracodawcami.

Szczegółowy opis trzech etapów praktyki zawarto w załączonym do Raportu Samooceny pliku, który był podstawą szkoleń przeprowadzanych na Uczelni dla nauczycieli akademickich, którym powierzono prowadzenie praktyk. Jednakże, stwierdzono dodatkowo, że uczelnia nie prowadzi hospitacji praktyk odbywanych przez studentów – dokonywana jest jedynie ogólna

weryfikacja pracodawcy przed podpisaniem umowy o zorganizowaniu praktyk dla studenta.
Obniża to wiarygodność przyjętego systemu weryfikacji efektów kształcenia.

2.2.

W Karcie Dydaktycznej Wszechnicy Polskiej opisano standardy i procedury kontroli i oceny dydaktycznej oraz weryfikacji efektów kształcenia, wskazując jak powinna przebiegać weryfikacja i jak powinny być dobierane narzędzia jej weryfikacji. Ww. standardy i procedury stanowią podstawę weryfikacji narzędzi dydaktycznych prowadzonej dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* przez Katedrę Nauk o Bezpieczeństwie. W celu uporządkowania systemu weryfikacji efektów kształcenia oraz kontroli procesu potwierdzania ich osiągnięcia przez studentów WPSW wprowadziła wykaz możliwych do zastosowania form weryfikacji efektów kształcenia. W przypadku efektów kształcenia typu „wiedza” sugeruje się stosowanie następujących form weryfikacji: test wiedzy, ustny sprawdzian wiedzy, praca pisemna, praca pisemna z obroną, oraz prezentacja. W przypadku efektów kształcenia typu „umiejętności” sugeruje się stosowanie następujących form weryfikacji: praca pisemna, praca pisemna z obroną, prezentacja, zadanie praktyczne lub projektowe, zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, a także kontrola i ocena przebiegu praktyk. Natomiast w przypadku efektów kształcenia typu „kompetencje społeczne” sugeruje się stosowanie następujących form weryfikacji: zadanie praktyczne lub projektowe, zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego oraz kontrola i ocena przebiegu praktyk.

Dopuszcza się także stosowanie innych form weryfikacji po uprzednim uzgodnieniu tego z opiekunem modułu oraz prorektorem ds. studenckich i nauczania. Uczelnia jasno określiła w Karcie Dydaktycznej, że zadaniem nauczyciela akademickiego jest takie konstruowanie narzędzi weryfikacji efektów, aby niemożliwym było uzyskanie pozytywnego zaliczenia przedmiotu jeżeli nie zostanie potwierdzone osiągnięcie przez studenta, przynajmniej w stopniu dostatecznym, wszystkich przypisanych do przedmiotu efektów. W praktyce oznacza to konieczność stosowania odrębnych narzędzi weryfikacji efektów dla każdego z przypisanych efektów, lub przyjęcie takich kryteriów oceny, które uniemożliwią uzyskanie pozytywnej oceny bez potwierdzenia osiągnięcia przez studenta każdego z tych efektów.

Bieżącym przeglądem narzędzi weryfikacji efektów dla kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* zajmuje się Katedra Nauk o Bezpieczeństwie.

Godne podkreślenia są dobre praktyki w postaci wysiłków podejmowanych dla rozwoju metod i sposobów weryfikacji efektów kształcenia. Jest to m.in. artykuł pt. *Metody i sposoby weryfikacji efektów szkolenia na kierunkach Bezpieczeństwo narodowe i Bezpieczeństwo Wewnętrzne* zamieszczony w dedykowanym problemom bezpieczeństwa kolejnym numerze 2/2015 – (Współczesne problemy bezpieczeństwa) Zeszytów Naukowych WPSW zredagowanym przez Kierownika Katedry Nauk o Bezpieczeństwie i jednego z jej pracowników.

Zasady dyplomowania w akredytowanej jednostce zostały zmienione przy przejściu na profil praktyczny. Jedną z najbardziej istotnych zmian jest wprowadzenie jednej z dwóch możliwych form pracy dyplomowej dla studiów I-go stopnia:

- Realizacja projektu – praca pisemna opisująca wybór, opracowanie i realizację (wdrożenie) rozwiązania problemu praktycznego (autorskiego, opartego na literaturze lub na doświadczeniu zawodowym) – do realizacji projektu można wykorzystać praktyki zawodowe;
- Projekt – opis wybór, opracowania i planowania rozwiązania problemu praktycznego – projekt może być opracowany i ewaluowany w ramach praktyk zawodowych.

Dopuszczono zespołową formę projektów dyplomowych, pod warunkiem wyraźnego wyodrębnienia udziału każdego członka zespołu.

Przyjęcie wymienionych rozwiązań należy ocenić pozytywnie, niemniej jednak właściwa ocena efektów ich wdrożenia nie była możliwa, ponieważ prace obronione w ostatnim cyklu dyplomowania nie spełniały jeszcze nowych kryteriów.

W wypadku zasad dyplomowania na studiach II-go stopnia nie nastąpiła znacząca modyfikacja w stosunku do profilu ogólnoakademickiego w zakresie dopuszczalnych form pracy magisterskiej.

W proces dyplomowania nie są czynnie i bezpośrednio zaangażowani przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, w wyjątkiem praktyków zatrudnionych na uczelni w roli pracowników dydaktycznych. Interesariusze zewnętrzni nie są zapraszani do obrony prac dyplomowych jako obserwatorzy. Pracodawcy mają jedynie wyznaczoną pomocniczą rolę w przypadku tych prac dyplomowych na studiach I-go stopnia, które powstają w wyniku praktyk zawodowych studenta. Taki stan rzeczy należy uznać jedynie za częściowe spełnienie zaleceń odnośnie roli pracodawców w kształceniu na profilu praktycznym.

W procedurze potwierdzania efektów uczenia jest uwzględniane doświadczenie zawodowe, wiedza i umiejętności studenta zdobyte poza uczelnią – sposób dokumentowania efektów uczenia się jest zgodny z wymogami dla profilu praktycznego. Należy jednak zauważyć, że

interesariusze zewnętrzni nie byli bezpośrednio zaangażowani ani w tworzenie procedury uznawania efektów uczenia się, ani nie są zaangażowani w sam proces.

Na poziomie szczegółowym przebadano następujące przedmioty:

BW1004, *Organizacja i zarządzanie*

Karta przedmiotu zawiera niejasności – do efektów kształcenia jako formy weryfikacji wiedzy i umiejętności przypisano jedynie ustny sprawdzian/test wiedzy oraz dłuższą wypowiedź ustną na zajęciach, natomiast w sekcji „Sposób ustalenia oceny końcowej” wymienione jest zaliczenie z oceną, m. in. na podstawie prezentacji referatu. Z kolei w przydziale godzin pracy studenta w przeliczeniu na ECTS uwzględniono 16 godzin na przygotowanie pracy pisemnej.

BW1005, *Komunikacja interpersonalna*

Efekty kształcenia są zdefiniowane na poziomie zbyt ogólnym, odnoszą się do ogółu nauk społecznych, tymczasem już sama nazwa przedmiotu wskazuje konkretny i dość zawężony zakres tych nauk. Zakres treści w ramach przedmiotu, określony w sylabusie na podstawie tematów zajęć oraz zestawu lektur, wskazuje, że efekty kształcenia powinny zostać odniesione do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dotyczących komunikacji interpersonalnej. Konsekwencją tego jest wybór formy prowadzenia zajęć w niedostatecznym stopniu efektywnej dla zakresu tematycznego – konwersatorium pozwala w ograniczonym stopniu poznać i przećwiczyć praktyczne aspekty komunikacji interpersonalnej, w odróżnieniu od ćwiczeń i warsztatów. Test wiedzy i umiejętności wprawdzie spełnia wymogi formalne w zakresie weryfikacji określonych efektów kształcenia, ale z uwagi na to, że zostały one określone na bardzo ogólnym poziomie, ocena z przedmiotu wystawiona na podstawie testu nie jest wiarygodną miarą wiedzy i umiejętności studenta w zakresie komunikacji interpersonalnej.

BW1006, *Technologie informacyjne*

Efekty kształcenia dla przedmiotu zostały określone na najniższym poziomie wymogów stawianych przez konkurencyjny rynek pracy. Ponadto oczekiwane efekty kształcenia nie pokrywają całego zakresu treści przedmiotu, określonego w tematyce zajęć oraz podanej literaturze podstawowej – pominięte zostały umiejętności dotyczące tworzenia baz danych i raportów w oparciu o narzędzia bazodanowe. W efekcie zakres przedmiotu nie odbiega od poziomu wymagań wstępnych dla studentów, które zostały określone jako „Zakres wiadomości i umiejętności z technologii informacyjnej na poziomie szkoły średniej.” - został on ograniczony niemal wyłącznie do narzędzi MS Office, z całkowitym pominięciem zastosowań nowoczesnych technologii mobilnych i aplikacji biurowych działających w trybie chmury obliczeniowej (tzw. *cloud services*). Na podstawie badania prac etapowych z przedmiotu stwierdzono, że nie zostały również zweryfikowane efekty kształcenia w zakresie umiejętności

posługiwania się arkuszem kalkulacyjnym (obsługa takiej aplikacji miała być jednym z tematów w ramach przedmiotu).

BW1017, *Etyka zawodowa funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa publicznego*

Efekty kształcenia zostały określone na właściwym poziomie ogólności i są bardzo dobrze powiązane z treściami programowymi w ramach przedmiotu. Określony w sylabusie dobór tematów oraz literatury przedmiotu jest w pełni zgodny z założonymi efektami kształcenia. Weryfikacja efektów kształcenia następuje na podstawie udziału studenta w dyskusji w trakcie zajęć oraz na podstawie przygotowanego samodzielnie referatu – metody te należy ocenić jako adekwatne. Zakres treści programowych oraz zakładane efekty kształcenia są w pełni z wymogami rynku pracy – umiejętność dokonywania właściwych wyborów etycznych w pracy na stanowiskach związanych z bezpieczeństwem publicznym jest niezwykle istotną kompetencją społeczną. Ocenę wymienionego przedmiotu może jedynie nieco obniżyć forma zajęć – wykład nie jest najlepszą formą dla osiągnięcia zakładanych efektów, bardziej wskazana byłaby forma konwersatorium, a nawet elementy warsztatów.

Przedmioty takie jak: BW1041, tj. *Techniki interwencji i samoobrony*; BW1042, tj. *Warsztaty współpracy z mediami*; BW1058, tj. *Źródła i techniki analizy danych*; BW1060, tj. *Warsztaty z metod i technik bezpieczeństwa biznesu*

W przypadku tych przedmiotów efekty kształcenia zostały określone na właściwym poziomie ogólności i są bardzo dobrze powiązane z treściami programowymi w ramach przedmiotu. Forma zajęć (ćwiczenia – warsztaty) dla BW1041, BW1042 i BW1060 jest właściwa dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia, jedynie w wypadku kursu BW1058 zastosowano wykład jako formę zajęć (ale przedmiot ma naturalną kontynuację w ramach BW1060 tj. *Warsztaty z metod i technik bezpieczeństwa biznesu*). Metody weryfikacji efektów kształcenia zostały zaplanowane w odpowiedniej formie (m. in. samodzielna i grupowa realizacja zadań praktycznych zadań projektowych), z wyjątkiem BW1041, gdzie zaliczenie przedmiotu następuje na podstawie obserwacji postępów studenta – jest to kryterium nieobiektywne. W przypadku tych 4 przedmiotów zakres programu ma bardzo praktyczny charakter i odpowiada ściśle oczekiwaniom pracodawców wobec absolwentów poszczególnych specjalności ocenianego kierunku. W wypadku przedmiotu BW1042 (*Warsztaty współpracy z mediami*) należy jednak zwrócić uwagę na zbyt mały wymiar godzin, aby założone efekty kształcenia mogły zostać osiągnięte na odpowiednio wysokim poziomie.

BW2004, *Samorozwój i samokształcenie*

Efekty kształcenia są właściwie powiązane z treściami w ramach przedmiotu, a do ich weryfikacji została zaplanowana właściwa metoda w postaci 3 indywidualnych prac zaliczeniowych, będących realizacją praktycznych zadań. Program przedmiotu spełnia częściowo wymogi kształcenia na potrzeby wymagającego rynku pracy, jednak wymiar godzin i zakres tematów nie zapewnia nabycia przez studentów pełnego zestawu umiejętności i kompetencji związanych z zakresem przedmiotu.

BW2024, *Bezpieczeństwo systemów informatycznych*

Założone efekty kształcenia zostały ograniczone jedynie do wiedzy na bardzo ogólnym poziomie, nieadekwatnym chociażby do obowiązkowej, specjalistycznej literatury podanej w sylabusie przedmiotu i nie odpowiadającym wymogom rynku pracy. W ramach przedmiotu nie przewidziano właściwego wymiaru godzin ani formy prowadzenia zajęć, która pozwoliłaby odnieść wymierną korzyść z uczęszczania na zajęcia. W literaturze przedmiotu oraz zawartej liście tematów zajęć nie zostały ujęte odniesienia nie tylko do najnowszych technologii (systemy i aplikacje mobilne, *cloud services*, *Web 3.0*), ale chociażby zagadnienia związane z sieciami i portalami społecznościowymi oraz tzw. *blogosferą* (czyli ogólnie *Web 2.0*). Zakres tematyczny przedmiotu jest bardzo istotny ze względu na najnowsze trendy w dziedzinie istotnej dla ocenianego kierunku, jednak efekty kształcenia powinny obejmować zarówno umiejętności stosowania konkretnych metod i narzędzi z zakresu cyberbezpieczeństwa, jak i odpowiednie kompetencje społeczne, w postaci nabycia właściwych nawyków związanych z zachowaniem bezpieczeństwa przy korzystaniu z systemów informatycznych.

BW2033, *Przestępczość w cyberprzestrzeni*

Założone efekty kształcenia są niespójne z podstawową literaturą podaną w sylabusie przedmiotu. Literaturę i zakres tematów w ramach przedmiotu ograniczono głównie do formalno-prawnych aspektów przestępczości w cyberprzestrzeni, ponadto **wszystkie wskazane pozycje literatury są pozycjami starszymi niż 10 lat**, co w przypadku tego konkretnego przedmiotu czyni proponowane treści mało przydatnymi. Przyjęcie wykładu jako formy zajęć jest niewłaściwe dla osiągnięcia efektów kształcenia odwołujących się do umiejętności o charakterze praktycznym.

2.3.

Uczelnia corocznie określa zasady przyjęć. Kandydaci na etapie rekrutacji mogą skorzystać z pełnej informacji o kierunku i programach studiów. Właściwy dobór kandydatów oparty jest na szerokim wsparciu udzielanym przez dział rekrutacji na tym etapie kontaktu kandydata

z Uczelnią. Sprawdzane i w razie potrzeby weryfikowane są wszystkie dokumenty rekrutacyjne kandydatów tak, aby osoby ubiegające się o przyjęcie na studia spełniały wymagania określone w zasadach przyjęć.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji na poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Do zdecydowanie słabszych stron działalności Uczelni w ramach wizytowanego kierunku należy zaliczyć braki w dokumentacji potwierdzającej właściwe organizowanie systemu praktyk zawodowych. Ponadto nie stwierdzono usystematyzowanego udziału interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu programu nauczania oraz określania i weryfikacji efektów kształcenia. Ocena spełnienia kryterium została zrównoważona ze względu na stwierdzenie dobrych praktyk, świadczących o potencjale Jednostki prowadzącej oceniany kierunek do przeprowadzenia rekomendowanych działań doskonalących.

Zasady rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Dobre praktyki

- Wprowadzenie przedmiotu „Samorozwój i samokształcenie”, jako próba uzupełnienia istotnej luki w kompetencjach społecznych studentów.
- Włączenie do programu przedmiotów prowadzonych przez praktyków np. „Techniki interwencji i samoobrony”, „Źródła i techniki analizy danych”; „Warsztaty z metod i technik bezpieczeństwa biznesu”. Szczególnie ten ostatni przykład zasługuje na wysoką ocenę – przedmiot został opracowany przez eksperta-praktyka, który jest pracodawcą, a założone efekty kształcenia i przyjęta forma zajęć stanowią dobry

wzorzec dla doskonalenia całego programu nauczania. W ramach wymienionych przedmiotów w istotny sposób są rozwijane umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne oczekiwane przez pracodawców.

- Wydzielenie w ramach praktyk zawodowych dwóch etapów (przygotowawczego oraz podsumowującego moduł), realizowanych na uczelni pod kierownictwem dydaktyka nadzorującego praktyki. Takie rozwiązanie powinno docelowo wpłynąć na lepsze osiągnięcie założonych efektów kształcenia.
- Wyraźne ukierunkowanie prac dyplomowych na studiach I-go stopnia w kierunku realizacji bądź projektowania rozwiązań dla praktycznych problemów, w szczególności tych zdiagnozowanych w miejscu odbywania praktyk zawodowych
- Wprowadzenie certyfikatów i listów gratulacyjnych dla wybitnych studentów – zalecane jest w tym doprecyzowanie kryteriów przyznawania takich wyróżnień studentom, aby mogły stanowić one dla potencjalnych pracodawców użyteczną dodatkową informację o kwalifikacjach studentów/absolwentów, wspomagając w ten sposób ich funkcjonowanie na rynku pracy.

Zalecenia

- Należy w usystematyzowany sposób włączyć przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym szczególności pracodawców w projektowanie efektów kształcenia oraz tworzenie i realizację programów nauczania, zarówno na poziomie ogólnym (plan studiów), jak i szczegółowym (poszczególne przedmioty). Pracodawcy powinni mieć szczególnie możliwość większego uczestniczenia w procesie tworzenia programu praktyk oraz weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studentów w trakcie praktyk i przedmiotów o charakterze praktycznym, a także w ramach procesu pisania prac dyplomowych.
- Należy niezwłocznie uporządkować system praktyk zawodowych, tak aby spełniał on wymogi co do wymiaru minimalnego dla profilu praktycznego. W Jednostce powinno się zwrócić uwagę, aby studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych mieli zapewniony minimalny wymiar praktyk odbywanych u pracodawcy niezależnie od trybu studiów. Zaleca się również dodatkową ewaluację przyjętego systemu dokumentacji praktyk oraz efektów kształcenia osiągniętych w ramach modułu, a ponadto sugeruje się przeprowadzanie regularnych hospitacji praktyk lub innej formy bieżącego sprawdzania/monitorowania.

- Poszczególne przedmioty, a w szczególności te, do których uwagi zostały zgłoszone w analizie ujętej w podkryteriów 2.1 i 2.2, należy zweryfikować w zakresie aktualności i zakresu nauczanych treści, akcentowania treści praktycznych, zakładanych efektów kształcenia oraz form ich weryfikacji, a także formy prowadzenia zajęć. Zaleca się wprowadzenie zmian zgodnie z uwagami zarówno w ocenionych przedmiotach, jak i w pozostałych, nie ujętych w badanej próbie – w szczególności dotyczy to przedmiotów o charakterze praktycznym, a także tych, które powinny mieć charakter praktyczny ze względu na specyfikę dziedziny, której dotyczą.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Zasady projektowania, zatwierdzania, monitorowania i doskonalenia programów kształcenia określono w obowiązujących w Uczelni procedurach w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, a mianowicie:

- procesy główne - organizacja i planowanie procesu kształcenia; weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia, ocenianie studentów i słuchaczy oraz zaliczanie modułów przedmiotów i/lub przedmiotów; zaliczanie studentom i słuchaczom kolejnych okresów kształcenia; dyplomowanie studentów; włączanie studentów w pracę badawczą i naukową; rekrutacja studentów i słuchaczy; przenoszenie studentów z innych kierunków i/lub uczelni oraz zaliczanie praktyk studenckich; współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym uczelni w zakresie opracowywania programów studiów i rozwoju oferty; opracowywanie i zatwierdzanie programów modułów przedmiotów i/lub przedmiotów ;
- procesy pomocnicze – zatrudnianie nauczycieli akademickich; powierzanie zajęć (w tym ocena ich kompetencji naukowych, merytorycznych (w tym dodatkowo - zasobów bibliotecznych oraz dostępnych zasobów IT); umiędzynarodowienie procesu kształcenia poprzez współpracę z zagranicznymi uczelniami i ośrodkami naukowymi; utrzymanie, rozwój infrastruktury i jej adekwatność do potrzeb programów studiów, studentów oraz kadry; nadzór nad dokumentacją procesu kształcenia; rozpatrywanie podań, wniosków i odwołań od decyzji; gromadzenie i analizowanie informacji służących zapewnianiu i doskonaleniu jakości kształcenia (w tym wyników audytów wewnętrznych i wyników zewnętrznych kontroli, ocen i procesów akredytacji);
- procesy monitorujące i doskonalące proces kształcenia – badanie opinii interesariuszy zewnętrznych i losów absolwentów; monitoring metodyczny procesu kształcenia; ewaluacja procesu kształcenia; kontrola kart przedmiotowych oraz narzędzi weryfikacji

uzyskiwanych efektów; doskonalenie i opracowywanie nowych programów kształcenia; doskonalenia procesu weryfikacji efektów kształcenia.

Ponadto wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia obejmuje:

- Kartę Dydaktyczną – zbiór procedur i standardów metodycznych i organizacyjnych dotyczących procesu kształcenia;
- Regulamin Dyplomowania – zarządzenia w sprawie zasad przygotowywania prac dyplomowych i prowadzenia egzaminów dyplomowych oraz w sprawie oceny jakości prac dyplomowych;
- Regulamin Praktyk – zbiór procedur i standardów dotyczących realizacji i oceniania/zaliczania praktyk zawodowych;
- Procedurę badania antyplagiatowego prac dyplomowych.

Do zadań dyrektorów instytutów należy nadzór nad realizacją procesu kształcenia w ramach wszystkich przedmiotów składających się na dany kierunek studiów nad jakim opiekę merytoryczną sprawuje dany instytut. Natomiast zgodnie z procedurami WSZJK bieżący monitoring osiągnięcia efektów kształcenia prowadzony jest przez katedry sprawujące merytoryczną opiekę nad kształceniem na danym kierunku.

Zgodnie z założeniami systemu zapewniania jakości kształcenia, rozwinięto procedury doskonalenia i opracowywania nowych programów kształcenia. Za tworzenie i doskonalenie programów kształcenia dla kierunku studiów na określonym poziomie i profilu kształcenia, jak też ich zgodność z obowiązującymi, aktami prawnymi odpowiada komisja ds. doskonalenia i/lub opracowania nowego programu kształcenia, która może być powołana przez Rektora na wniosek Uczelnianej Rady Jakości Kształcenia. Biuro Karier oraz kierownicy katedr odpowiadają za przeprowadzenie konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, na skutek, których powinny być wprowadzane modyfikacje do programu kształcenia. Projekt uchwały zmieniającej/modyfikującej program przedkładany jest Senatowi Uczelni. Przeglądy programów odbywają się w cyklach jednorocznych. Analizy programów i sylabusów prowadzone są w jednostkach Uczelni. ZO stwierdza, że ostatni przegląd programów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* odbył się w 2017 r. Program został zmieniony uchwałą Senatu z dnia 29. maja 2017 r. w oparciu o przedłożoną rekomendację Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia. Merytoryczna odpowiedzialność za przegląd jest po stronie kierowników katedr jak również Uczelnianej Rady ds. Jakości, która może zasugerować powołanie zespołu

odpowiedzialnego za realizację tego zadania. Podczas wizytacji poproszono Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia o przedstawienie przykładów ostatnich zmian wraz z ich krótkim uzasadnieniem – otrzymano raport z posiedzenia Rady ds. Jakości Kształcenia z dnia 27 kwietnia 2017 r., w którym rekomendacje dotyczyły ograniczenia efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów, szczególnie efektów typu wiedza. Niestety nie doprecyzowano w jakim zakresie zmiana dotyczyła programu kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* i czy oprócz zmian w przepisach powszechnie obowiązujących, ostatnia zmiana na ocenianym programie studiów została podyktowana innymi przesłankami.

Ponadto Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia przedstawił wyjaśnienia pisemne w których na wstępie stwierdził, iż: *Nowo przyjęty w listopadzie 2015 roku Wewnętrzny System Zapewniana Jakości Kształcenia) został opracowany w związku z szeroką reformą Uczelni obejmującą: przekształcenie Uczelni w uczelnię bezwydziałową oraz wdrożenie programów studiów o profilu praktycznym. Z przyczyn oczywistych zaniechano jednocześnie doskonalenia programów studiów o profilu ogólnoakademickim wobec konieczności ich wygaszenia. Poszczególne procedury podlegają wdrożeniu stosownie do zaawansowania procesu uruchamiania studiów o profilu praktycznym i system w pełni będzie funkcjonował dopiero po zakończeniu pełnego cyklu kształcenia na tych studiach.*”

Niezależnie od powyższego program studiów wizytowanego kierunku uzyskał pozytywną opinię Samorządu Studenckiego, przedłożoną w formie pisemnej Zespołowi Oceniającemu PKA. Aczkolwiek, do wiadomości Zespołu Oceniającego PKA nie przedstawiono informacji potwierdzających udział studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w procesie monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia i/lub samooceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Przedłożono jedynie kwestionariusz ankiety, bez szczegółowej informacji nt. analizy wyników ostatniej ewaluacji dokonanej przez studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* oraz stopnia wykorzystania jej wyników przy doskonaleniu programu. Nadmienić należy, że według studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA, jednostka nie prowadzi badań ich opinii dotyczących programu kształcenia. Jak poinformowali przedstawiciele Samorządu Studenckiego, w skład Rady ds. Jakości Kształcenia nie wchodzi studenci, pomimo, iż zapis o ich uczestnictwie wynika z założeń wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Pozostaje to w sprzeczności z wyjaśnieniami przedłożonymi przez Pełnomocnika ds. Jakości zgodnie z którymi *W każdym semestrze dokonywane jest badanie studenckiej oceny zajęć dydaktycznych. Ponadto w 2016 roku przeprowadzono szeroką ewaluację funkcjonowania uczelni z wykorzystaniem kwestionariusza Ewaluacji Wszechnicy Polskiej w oparciu o opinie studentów, nauczycieli*

akademickich oraz pracowników administracji. Badanie poprowadzone w 2016 roku stało się podstawą zmian strukturalnych w Uczelni (wdrożenia nowego statutu, regulaminu organizacyjnego, nowych programów studiów o profilu praktycznym).

Obecnie proces monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia prowadzony jest przede wszystkim w oparciu o dokumentację procesu dydaktycznego (programy i plany studiów na kierunku, karty przedmiotu/sylabusy oraz prace dyplomowe). W trakcie wizytacji ustalono, iż w prowadzonym procesie oceny zgodnie z deklaracjami Uczelni wykorzystuje się:

- wyniki zakładanych hospitacji zajęć (obecnie na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w liczbie poniżej 10 w ciągu ostatniego roku);
- wyniki ankietyzacji zajęć przez studentów (**studenci nie potwierdzili, by takie badania były prowadzone**, a wyniki analiz nie zostały zreferowane w zakresie wniosków podczas spotkań z ZO);
- wyniki oceny okresowej kadry uwzględniającej ocenę dydaktyczną;
- wyniki oceny jakości prac dyplomowych (przedstawiono stosowne raporty)

Ponadto Uczelnia deklaruje, że w przyszłości planuje się zwiększenie stopnia wykorzystania:

- raportów z weryfikacji efektów kształcenia (Pełnomocnik poinformował, że *obecnie raporty są składane ustnie przez kierowników katedr*),
- wyników badania losów absolwentów zorientowanych na absolwentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*;

Pomimo, iż kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest realizowany w ramach profilu praktycznego dotychczas nie wykorzystywano w dostatecznym stopniu w procesie monitorowania i oceny:

- opinii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego na temat programów i planów studiów, a także ich ewaluacji;
- opinii pracodawców na temat praktycznego wykorzystania wiedzy i umiejętności absolwentów w pracy zawodowej;
- opinii z miejsca praktyk zawodowych.

W systemie zapewniania jakości została zaprojektowana specjalna procedura badania opinii interesariuszy zewnętrznych. Uczelnia nie była jednakże w stanie przedstawić faktów potwierdzających zastosowanie ww. procedury. Może m.in. z tego powodu, że

powołanie Zespołu Ekspertycznego we Wszechnicy Polskiej Szkole Wyższej i ustalenie regulaminu jego działania nastąpiło dopiero 26 września 2017 roku na podstawie zarządzenia Rektora WPSW nr 26 z tegoż dnia, podczas, gdy uruchomienie kształcenia o profilu praktycznym nastąpiło rok wcześniej.

W trakcie wizytacji nie przedstawiono konkretnych przykładów działań doskonalących podjętych na skutek wyników procesu monitorowania i oceny realizacji programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* lub konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi czy ocen zewnętrznych. Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia przywołał jedynie ogólną rekomendację sformułowaną przez Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia, która została sformułowana w odniesieniu do wszystkich kierunków prowadzonych na Uczelni, tj: z 2016 r. *Rada rekomenduje kontynuowanie działań w obszarach monitoringu dydaktycznego (hospitacji zajęć), badań ewaluacyjnych przeprowadzanych wśród studentów Uczelni, pracy z interesariuszami zewnętrznymi. W obszarze ewaluacji prac dyplomowych Rada rekomenduje ustanowienia nagrody dla najlepszej pracy licencjackiej i magisterskiej dla promotora i studenta. Uczelniana Rada nie widzi uzasadnienia merytorycznego dla utrzymania w planach studiów I stopnia przedmiotu Proseminarium i postuluje o przypisanie punktów ECST i godzin dydaktycznych do Seminarium dyplomowego, tak by uczynić je przedmiotem dwusemestralnym(...).* Rekomendacje ww. Rady z 2017 r. dotyczyły *ograniczenia efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów, szczególnie efektów typu wiedza.*

Na Uczelni w opracowanie programów kształcenia oraz dostosowanie efektów kształcenia do oczekiwań rynku pracy zaangażowani są w sposób systemowy przede wszystkim interesariusze wewnętrzni. Do interesariuszy wewnętrznych, którzy realizują określone zadania związane z projektowaniem efektów kształcenia należy kadra dydaktyczna ocenianego kierunku, oraz studenci (na poziomie Samorządu Studenckiego). Wyżej wymienieni interesariusze uczestniczą w projektowaniu efektów kształcenia i ich zmian poprzez ich udział w Senacie, oraz Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Przedstawiciele studentów są obecni z prawem głosu w Senacie Uczelni oraz przynajmniej w sposób formalny (z zastrzeżeniem wątpliwości co do egzekwowania tego prawa) w Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Na obecnym etapie rozwoju wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia trudno jest jednoznacznie stwierdzić, czy studenci mogą faktycznie inicjować zmiany w projektowaniu i realizacji efektów kształcenia oraz przebiegu procesu dydaktycznego. W przeciwieństwie do tego, nauczyciele akademicy jako członkowie Senatu oraz gremiów (w tym jakościowych) biorą aktywny udział w procesie projektowania efektów kształcenia poprzez uczestnictwo w posiedzeniach ww. organów, podczas których omawiane są sposoby realizacji założonych

efektów kształcenia i ich weryfikacji w ramach poszczególnych przedmiotów. Świadczą o tym m.in. punkt 19 (Udział w przygotowaniu projektu programu studiów/modyfikacji lub nowego) planu pracy Katedry Nauk o Bezpieczeństwie (np. na rok akademicki 2015/2016), czy treści (Informacja o stanie prac zespołu przygotowującego opisy efektów kształcenia i plany studiów na obu poziomach kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*) Posiedzenia z dnia 26. 01. 2017 roku (za Harmonogramem posiedzeń organizacyjnych Katedry Nauk o Bezpieczeństwie w roku akademickim 2016/2017).

Nad spójnością kart przedmiotowych z kierunkowymi efektami kształcenia dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* czuwa wspomniana uprzednio Katedra Nauk o Bezpieczeństwie. Pod kierunkiem kierownika katedry dokonywany jest, zgodnie z funkcjonującym w Uczelni wewnętrznym systemem zapewniania jakości kształcenia (WSZJK) przegląd kart przedmiotowych (pkt. 16. wspomnianych uprzednio Planów pracy Katedry...), które po niezbędnych i zaleconych przez kierownika katedry poprawkach, zostały zatwierdzone, co potwierdzono stosownym podpisem.

Uczelnia wychodząc naprzeciw wymaganiom profilu praktycznego powołała w uczelni Radę Ekspercką, aczkolwiek należy podkreślić, iż pierwsze spotkanie Rady miało miejsce w pierwszym dniu wizytacji zespołu oceniającego, w związku z czym na obecnym etapie nie można ocenić faktycznego zaangażowania interesariuszy zewnętrznych w aktywności o których mowa powyżej. Ponadto w trakcie wizytacji uzyskano informację, iż w najbliższym czasie, zgodnie z procedurami WSZJK Biuro Karier przygotowuje narzędzia badania opinii pracodawców i wdroży proces badania.

Nadmienić należy, że w ramach monitoringu procesu kształcenia prowadzona jest okresowa analiza wyników egzaminów dyplomowych. Przykładem może być działanie polegające na ocenie losowo wybranych prac dyplomowych obronionych na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w latach 2015/16 (6 prac) i 2016/17 (4 prace). Niestety dokonany przez ZO przegląd losowo wybranych kilkunastu (15) prac dyplomowych oraz przeprowadzonego w ich przypadku procesu dyplomowania skłania do wniosku, że proces ich doskonalenia i oceniania, w ramach ocenianego kierunku, pozostawia wiele do życzenia (patrz załącznik 3, część II niniejszego raportu). W przypadku 64% ww. prac zawyżono ocenę pracy. W przypadku jednej trzeciej z 15 weryfikowanych prac zawyżania ocen dokonał tego jeden i ten sam nauczyciel akademicki/opiekun pracy. Niektóre prace były na bardzo niskim poziomie merytorycznym i przede wszystkim pisarskim. Opiekunem tych prac był tenże nauczyciel akademicki. Przykładowo, we wspomnianym powyżej załączniku tylko w przypadku jednej z prac poczyniono cały szereg uwag. I tak: *Ocena promotora zawyżona. Zdaniem ZO w tej formie,*

stanie i postaci praca zasługuje najwyżej na ocenę dostateczny (tak jak ją ocenił recenzent). Ze strony tytułowej nie wynika, czy to jest praca magisterska, czy licencjacka. Dyplomant nie opanował technik stosowania przypisów. Ponadto raz stosuje w tym celu język polski, a innym razem łaciński. W zdecydowanej większości źródeł internetowych nie zamieszczono daty dostępu. Poważnym mankamentem pracy jest fakt, iż nie dokonano adjustacji tekstu. W pracy jest bardzo dużo niedostatków edycyjnych (justowanie, akapity, interlinie, interpunkcja oraz tzw. „literówki”). Nieprawidłowo opisano rysunki. Autor używa w tekście wstawek i skrótów w innych językach, nie sygnalizując co to za język, bądź nie rozwijając skrótów. Rozdział metodologiczny nie zawiera hipotez. Nie sformułowano także ograniczeń. Teksty rozdziałów merytorycznych nie zawierają wniosków. Przed podrozdziałem 1.1 umieszczono 7-stronnicowy (nieopisany) fragment tekstu. W zakończeniu nie ma nawiązania do celu pracy i do weryfikacji hipotez. Nie wskazano także perspektywy dalszych badań. Tekst nie jest zredagowany przy użyciu form bezosobowych. Bibliografia przygotowana niestarannie. Strukturalnie praca pozostawia wiele do życzenia.

Zdaniem Władz Uczelni badanie kariery zawodowej absolwentów jest jednym z elementów działań związanych z doskonaleniem programu oraz oferty kształcenia. Biuro Karier Wszechnicy Polskiej prowadzi badanie karier absolwentów w ramach programu pt. „Absolwenci Wszechnicy Polskiej o swoich studiach, pracy i warunkach życia.” W tym celu opracowano kwestionariusz ankiety pocztowej, który jest wysyłany do absolwentów. Ww. kwestionariusz został okazany ZO. Obejmuje on następujące grupy szczegółowych zagadnień:

- okoliczności wyboru studiów we Wszechnicy Polskiej;
- ogólne zadowolenie ze wskazanego kierunku studiów i wybranej specjalności, nabytych umiejętności oraz przydatności uzyskanego wykształcenia w realizacji aspiracji edukacyjnych i zawodowych;
- kontynuacja przez absolwentów WPSW studiów uzupełniających magisterskich: uczelnie, kierunki studiów, motywy podjęcia lub zaniechania dalszego kształcenia
- status na rynku pracy i pozycja zawodowa absolwentów;
- skala satysfakcji z różnorodnych aspektów obecnie wykonywanej pracy.

Pierwsze badanie zostało zrealizowane i podsumowane w 2010 roku i obejmowało absolwentów z lat 2004-2009 (informacja nt. tego badania została przekazana podczas wizytacji).

Uczelnia deklaruje, że badania karier absolwentów poszerzone o nowe cechy, oparte na nowych narzędziach badawczych, które są obecnie przygotowywane, będą kontynuowane w najbliższych latach. Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia doprecyzował, iż *badanie losów absolwentów opisane zostało jako odrębna procedura w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia (par.4 ust.4). W tej postaci procedura w pełni zostanie zrealizowana po zakończeniu pierwszego pełnego cyklu kształcenia na studiach o profilu praktycznym.*

Monitorowaniu jakości kształcenia i doskonaleniu realizowanych programów służy także okresowa i bieżąca ocena kadry realizującej kształcenie na ocenianym kierunku. Wyniki analiz ewaluacji przeprowadzonej w Instytucie są każdorazowo brane pod uwagę przy weryfikacji obsady prowadzonych przedmiotów i realizacji ich programów. W trakcie wizytacji udostępniono stosowne wyniki (13 ocen za okres lat 2013-2014 – wszystkie pozytywne). Z oświadczenia Prorektora ds. studiów wynika, że na podstawie negatywnych wyników ocen, sięgano również do sankcji w postaci nieprzedłużania umów o pracę (1) i zwolnień (3) pracowników naukowo-dydaktycznych.

3.2.

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji wykorzystując nowoczesne kanały komunikacji z własnymi interesariuszami, tj. stronę internetową, platformę e-learningową, system przyjmowania zgłoszeń on-line, portal społecznościowy i tradycyjne formy przekazu, tj. gabloty informacyjne, spotkania tematyczne itp. Informacja o prowadzonym kształceniu dostępna jest na stronie internetowej Uczelni. Na stronie Uczelni został dokonany naturalny podział na podstrony związany z odbiorcą treści:

- Strona główna – najważniejsze informacje ogólne kierowane do każdego odbiorcy. Ze strony głównej można bezpośrednio zapoznać się z ofertą uczelni. Na stronie znajduje się również obszar umożliwiający śledzenie najnowszych wiadomości zamieszczanych w portalu społecznościowym facebook.
- Podstrona Kandydaci – informacje kierowane do osób chcących studiować na uczelni.
- Podstrona Studenci – informacje dotyczące bieżących studentów, aktualności dla studentów.
- Podstrona Uczelnia – informacje na temat Uczelni.
- Podstrona Wykładowcy – informacje przeznaczone dla Wykładowców.
- Podstrona w języku rosyjskim – informacje kierowane do osób rosyjskojęzycznych.

- Podstrona w języku ukraińskim – informacje kierowane do osób ukraińskojęzycznych.
- Podstrona w języku angielskim – informacje kierowane do osób angielskojęzycznych.
- Podstrona Blog – zbiór artykułów dotyczących tematyki około uczelnianej.
- Wyszukiwarka – narzędzie umożliwiające przeszukanie zawartości strony uczelni.
- Podstrona Kontakt – dane kontaktowe do poszczególnych komórek uczelni.

Za zakres merytoryczny poszczególnych podstron odpowiedzialne są poszczególne komórki organizacyjne Uczelni. Natomiast za sprawy techniczne związane z prawidłowym funkcjonowaniem strony oraz nadawanie uprawnień dostępowych odpowiada administrator IT Uczelni. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wyrazili pozytywną opinię w kontekście dostępu do informacji o programie kształcenia oraz realizacji procesu kształcenia – niemal wszystkie istotne informacje są dostępne za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Witryna gwarantuje dostęp do informacji o przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji oraz możliwościach zatrudnienia absolwentów wizytowanego kierunku, a także gwarantuje dostęp do planu zajęć, Regulaminu Studiów, informacji o stypendiach, bibliotece, współpracy międzynarodowej i wielu innych.

Istotnym jest fakt, iż na stronie internetowej nie zostały udostępnione karty przedmiotów (sylabusy). Ponadto nie są prowadzone regularne badania satysfakcji studentów z dostępu do informacji. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci określili charakter polityki informacyjnej Jednostki jako bierny - wymagający regularnego odwiedzania witryny internetowej w celu poszukiwania ewentualnych zmian. Jako przykład utrudnień wywołanych tego rodzaju podejściem studenci podawali sytuację mającą miejsce w dniu wizytacji, kiedy zmienił się plan zajęć oraz miejsce ich odbywania (z Pałacu Kultury i Nauki na budynek przy ul. Karmelickiej), o czym studenci nie zostali poinformowani przez Uczelnię, a dowiedzieli się w sposób przypadkowy odwiedzając stronę internetową.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Dokonana przez ZO analiza wykazała, że na Uczelni zostały wprowadzone przyjęte procedury monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia natomiast nie zostały przedstawione konkretne przykłady działań będących wynikiem realizacji tych procedur i mających na celu doskonalenie procesu kształcenia na wizytowanym kierunku. Symptomatyczne jest także, że zdaniem Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia, z przyczyn

oczywistych zaniechano (...) doskonalenia programów studiów o profilu ogólnoakademickim wobec konieczności ich wygaszenia. Poszczególne procedury podlegają wdrożeniu stosownie do zaawansowania procesu uruchamiania studiów o profilu praktycznym i system w pełni będzie funkcjonował dopiero po zakończeniu pełnego cyklu kształcenia na tych studiach. Deklaracja, że system zapewnienia jakości kształcenia będzie działał dopiero za jakiś czas jest, zdaniem ZO nie do przyjęcia.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia w sferze formalnej przewiduje różnorodne formy udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w doskonaleniu i realizacji programów kształcenia: związanej z programem studiów i jakością kształcenia. Natomiast w chwili obecnej jedynie interesariusze wewnętrzni (i to przede wszystkim nauczyciele akademicy) zaangażowani są w sposób faktyczny w procesy o których mowa powyżej. Jednostka nie zapewnia studentom udziału w procesie monitorowania i okresowego przeglądu programu studiów.

Na etapie bardzo wczesnego rozwoju jest instytucjonalne i systemowe zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w procesy monitorowania, oceny i doskonalenia programów realizowanych na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w ramach profilu praktycznego (w dniu wizytacji odbyło się pierwsze spotkanie Rady Ekspertckiej, którą powołano we wrześniu bieżącego roku, podczas, gdy kierunek w realiach profilu praktycznego funkcjonuje już od roku). W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia monitoruje się stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, głównie w procesie dyplomowania, aczkolwiek ma to charakter losowy i skala działań jest nadal niewielka.

Uczelnia zapewnia interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym dostęp do informacji, przy wykorzystaniu różnych kanałów komunikacji. Aczkolwiek, zdaniem studentów Uczelnia nie wykazuje aktywności w informowaniu o zmianach, których konsekwencje mają bezpośrednie przełożenie na bieżącą realizację procesu kształcenia. Jednocześnie zmiany te są wprowadzane z niewystarczającym wyprzedzeniem. Ponadto nie zapewnia się publicznego dostępu do kart przedmiotów (sylabusów).

Dobre praktyki

Nie wykazano.

Zalecenia

- Zaleca się uruchomienie (zgodnie z rozwiniętymi procedurami) zaangażowania interesariuszy zewnętrznych w proces zatwierdzania, monitorowania, oceny i doskonalenia programu kształcenia jak również proces weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia i szerokiej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.
- Zaleca się dopuszczenie do udziału w procedurach monitorowania i doskonalenia programów kształcenia, a także ewaluacji stopnia weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia oraz ich dostosowania do wymagań klientów/studentów, bardzo ważnej grupy interesariuszy wewnętrznych tj. studentów.
- Zaleca się zmianę priorytetów polityki informacyjnej Uczelni z jej zogniskowaniem (i udoskonaleniem) na kliencie tj. studencie.
- Zaleca się rozważenie przygotowania podstrony/zakładki dla pracodawców/interesariuszy zewnętrznych.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1

Instytut Administracji i Finansów Wszechnicy Polskiej Szkoły Wyższej w Warszawie do minimum kadrowego na studiach I i II stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym przedstawił 17 nauczycieli akademickich (6 samodzielnych nauczycieli akademickich, 9 pracowników z tytułem doktora oraz 2 z tytułem magistra).

Zgodnie z uchwałą Senatu Uczelni Nr 24/2012z dnia 18 grudnia 2012 r. efekty kształcenia dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* – profil ogólnoakademicki – przypisano do obszaru nauk społecznych i dziedzin: nauk społecznych, nauk ekonomicznych i nauk prawnych. Z raportu samooceny wynika, że od 1 października 2016 r. stopniowo wdrażany jest praktyczny profil kształcenia, przy jednoczesnym wygaszaniu profilu ogólnoakademickiego, zatem efekty te obowiązują jedynie na III roku studiów I stopnia.

Nowe efekty kształcenia dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* – dla studiów I i II stopnia o profilu praktycznym przyjęto uchwałą Senatu Nr 9/2017 z dnia 29 maja 2017 r. Jednakże ww. uchwała nie zawiera wskazania do jakiego obszaru nauk, dziedzin i dyscyplin naukowych przypisano te efekty. Wyliczono je w przesłanym do PKA *Raporcie samooceny*, gdzie wskazano na *Obszar nauk społecznych*, a w jego ramach na *Dziedzinę nauk społecznych* (z dyscyplinami: *Nauki o bezpieczeństwie*, *Nauki o polityce* oraz *Socjologia*), jak i na *Dziedzinę nauk prawnych* (z dyscypliną *Prawo*). Mylącym był fakt, że podczas wizytacji przedstawiono ZO do wglądu kierunkowe (*bezpieczeństwo wewnętrzne*, studia pierwszego i studia drugiego stopnia) efekty kształcenia, które wskazywały tylko na *Obszar nauk społecznych*, a w jego ramach na *Dziedzinę nauk społecznych* (z jedną jedyną dyscypliną: *Nauki o bezpieczeństwie*).

Łącznie do prowadzenia zajęć na wizytowanym kierunku zaangażowano 37 nauczycieli akademickich. Cechą charakterystyczną polityki kadrowej Uczelni jest dualizm w zakresie priorytetów zatrudnienia. Z jednej strony na wizytowanym kierunku zatrudniane są osoby legitymujące się bardzo dużym doświadczeniem dydaktyczno-naukowym i zawodowym,

zdobytym podczas wielu lat pracy na różnych stanowiskach w instytucjach związanych z szeroko pojmowanym bezpieczeństwem, a z drugiej strony polityka kadrowa nakierowana jest na zatrudnianie młodych stażem pracowników. Przykładowo pracownikami Wszechnicy Polskiej na ocenianym kierunku studiów są aktywni oraz byli żołnierze zawodowi Wojska Polskiego, aktywni oraz byli funkcjonariusze Policji, pracownicy administracji rządowej, pracownik PAN, sędzia NSA w stanie spoczynku, prokurator, czy członek rady nadzorczej spółki akcyjnej. Świadczy to o staraniach Uczelni czynionych dla zapewnienia kompleksowości i różnorodności struktury doświadczenia zawodowego zdobytego poza Uczelnią kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku co wiąże się z zapewnieniem osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku, w tym w szczególności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym.

Uczelnia przedstawiła wykaz 17 nauczycieli akademickich proponowanych do minimum kadrowego na I i II (odpowiednio 17 i 11) stopniu studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Wszechnica Polska Szkoła Wyższa w Warszawie stanowi podstawowe miejsce pracy dla 6 samodzielnych nauczycieli akademickich, 7 nauczycieli z tytułem doktora i 1 z tytułem magistra. Dla dwóch nauczycieli akademickich z tytułem doktora oraz jednego z tytułem magistra, Uczelnia jest dodatkowym miejscem zatrudnienia zgodnie z art. 9a ust. 2 i 3 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Większość nauczycieli akademickich wskazanych do minimum kadrowego ma wieloletnie doświadczenie dydaktyczne z różnych Uczelni. Szczegóły zawarto w załącznikach 4 i 5. Minimum kadrowe nie jest stabilne, zwłaszcza jeśli chodzi o samodzielnych nauczycieli akademickich. Dopiero od 1 października 2017 r. wszyscy samodzielni nauczyciele akademicy wskazali Wszechnicę Polską, jako podstawowe miejsce pracy. Korzystniej sytuacja wygląda w grupie nauczycieli akademickich z tytułem doktora, gdzie z grona 7 nauczycieli wskazanych do minimum kadrowego I i II stopnia studiów, 5 zostało zatrudnionych w latach 2008-2012, a tylko dwóch w roku 2017.

Z 17 osób proponowanych przez Uczelnię, Zespół Oceniający PKA do minimum kadrowego zaliczył 14 nauczycieli akademickich na studiach I stopnia, w tym 5 samodzielnych nauczycieli akademickich i 13 nauczycieli akademickich na studiach II stopnia, w tym 5 samodzielnych nauczycieli akademickich (Zał. 4), przy czym osoba z wykształceniem magisterskim może być włączona do minimum kadrowego tylko z kolejną osobą z wykształceniem magisterskim spełniającą odpowiednie warunki.

Nauczyciele akademicy zaliczeni do minimum kadrowego (Załącznik 4.) posiadają dorobek naukowy w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia w zakresie nauk społecznych w jednej z dyscyplin wskazanych jako te, do których odnoszą się efekty kształcenia lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią związane z efektami kształcenia przypisanymi dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.

Analizując wykazany dorobek naukowy, można stwierdzić, że sześć osób reprezentuje dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk prawnych, z czego 5 osób w dyscyplinie prawo oraz jedna w dyscyplinie nauki o administracji, która nie jest wskazywana dla przyjętych na opiniowanym kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* efektów kształcenia. Natomiast siedmioro nauczycieli stanowiących minimum kadrowe reprezentuje dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych, z czego:

- 5 w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie,
- 1 w dyscyplinie nauki o polityce,
- 1 w dyscyplinie socjologia.

Spośród osób zaliczonych do minimum kadrowego 12 osób na studiach I stopnia i 11 na studiach II stopnia posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia.

Dwie osoby (ze stopniem doktora) wskazane przez Uczelnię do minimum kadrowego studiów I stopnia w dyscyplinie prawo, Zespół Oceniający nie zaliczył do minimum kadrowego – jedną ze względu na bardzo znikomy dorobek oraz brak doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią, a drugą ze względu na zbyt małe obciążenie dydaktyczne (Załącznik 5.).

Do minimum kadrowego ZO zaliczył też osoby z dorobkiem z historii, które w okresie ostatnich 10 lat posiadają również dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce.

Zespół Oceniający nie zaliczył do minimum kadrowego kierunku studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne* (zarówno dla studiów I, jak i II stopnia) jednego profesora (poz. nr 1 Załącznik 5), który nie posiada dorobku odnoszącego się do obszaru, dziedzin i dyscyplin, z których wywodzą się efekty kształcenia, a także nie posiada doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią związanego z efektami kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Biorąc pod uwagę analizę liczby, strukturę kwalifikacji, dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami na wizytowanym kierunku studiów, ZO stwierdził, że odpowiadają one potrzebom procesu kształcenia profilu praktycznego na studiach pierwszego stopnia

W przypadku studiów II stopnia liczba samodzielnych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami na wizytowanym kierunku studiów i zaliczonych do minimum kadrowego – jest niewystarczająca w rozumieniu wymogu zawartego w § 12 ust. 1, pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów. Sprawia to, że na ocenianym kierunku zapewnione są możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym i realizacją programu studiów – jedynie na studiach I stopnia.

Nauczyciele akademicy zaliczeni przez Zespół Oceniający do minimum kadrowego mają zaplanowaną właściwą liczbę godzin zajęć dydaktycznych wynikającą z § 10 ustęp 2 i 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów.

Instytut zapewnił także właściwą proporcję liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* – studia I stopnia, o którym mowa w § 14 cytowanego rozporządzenia.

4.2

Zajęcia przypisane są do kadry prowadzącej na ogół prawidłowo. W ocenie ZO przy obsadzie zajęć zachodzi zgodność dorobku naukowego lub doświadczenia zawodowego kadry zaliczonej do minimum kadrowego z dyscyplinami naukowymi powiązanymi z zajęciami. Tu jednak należy podkreślić, że Uczelnia jest w okresie przejściowym, przechodząc z profilu ogólnoakademickiego na profil praktyczny. Jest to szczególnie ważne przy rozpatrywaniu obsadzania zajęć praktycznych przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe odpowiadające danej problematyce. Na profilu praktycznym zajęcia te zaczynają się dopiero pod koniec II roku, a Uczelnia wdraża dopiero profil praktyczny, więc nie można było ocenić obsady zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym.

Na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zajęcia na I stopniu dodatkowo prowadzi 15 osób z kadry spoza minimum kadrowego, a na II stopniu 11 osób. Kadra ta posiada kwalifikacje, niezbędne do prowadzenia wskazanych zajęć (głównie językowych, bhp, ergonomii, ratownictwa i ochrony ludności, podstaw organizacji i zarządzania, podstaw finansów).

4.3

W raporcie samooceny Uczelnia wskazała, że prowadząc politykę kadrową w całej Uczelni, w tym także w Instytucie Administracji i Finansów, w procesie rozwoju kadry dydaktycznej i naukowej, stosuje poniższe rozwiązania:

- zatrudnianie nauczycieli akademickich, dla których Wszechnica Polska stanowi podstawowe miejsce pracy;
- angażowanie nauczycieli akademickich, których dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe zapewniają realizację zakładanych efektów kształcenia,
- odmłodzenia kadry poprzez zatrudnianie młodych stażem pracowników o znaczącym dorobku naukowym i znajomości języków obcych,
- umożliwianie (regulowane stosownym zarządzeniem Rektora) nieodpłatnego uczestnictwa (nie tylko dla nauczycieli akademickich, ale również dla pracowników administracyjnych) w zajęciach z języka angielskiego,
- umożliwianie wyjazdów zagranicznych (do uczelni partnerskich, m.in. w ramach sieci Conris i programu Erasmus)) pozwalających na wymianę doświadczeń i poglądów oraz międzynarodową praktykę dydaktyczną
- wspieranie zainteresowań naukowych.

Podczas spotkania z nauczycielami akademickimi ZO uzyskał potwierdzenie, że powyższe zasady są znane kadrze i stosowane przez władze Uczelni w codziennej polityce kadrowej. **Na spotkaniu z ZO obecnych było 7 osób (16%) na łącznie 37 nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów.** W tym samym czasie odbywało się spotkanie ze studentami, a więc nie odbywały się zajęcia dydaktyczne na wizytowanym kierunku. Nieliczni nauczyciele akademicy obecni na spotkaniu zwrócili uwagę na następujące kwestie:

- brak stabilności prawnej, co utrudnia bieżące działania kadry;
- niezależnie od decyzji przejścia na profil praktyczny, kadra nadal dąży do prowadzenia badań naukowych;
- w kontekście przejścia na profil praktyczny podkreślono znaczenie zawieranych porozumień z interesariuszami zewnętrznymi, w tym ostatnio zawarte porozumienie o współpracy z Komendą Główną Ochotniczej Straży Pożarnej;
- podkreślano wysoki poziom prac dyplomowych, w których zawierają się nie tylko elementy badań teoretycznych, ale również badań empirycznych;

- jeden z pracowników podkreślał pomoc Uczelni w podwyższaniu kwalifikacji naukowych w zakresie zmiany obciążenia oraz planowania zajęć w okresie 1,5 roku przed obroną pracy doktorskiej;
- uczelnia posiada własne czasopismo Zeszyty Naukowe (bez przyznanych punktów), merytorycznie przygotowywane przez poszczególne katedry i zakłady Uczelni;
- wskazywano także kilka przykładów dofinansowania udziału w zewnętrznych konferencjach, w tym w konferencjach międzynarodowych.

Obecni na spotkaniu nauczyciele akademicy potwierdzili, że znają system motywacyjny, w tym zasady korzystania ze wsparcia Uczelni w zakresie prowadzonych badań, dopłat za publikacje, czy opłat za proces postępowania o uzyskanie stopni naukowych. Jednakże nawet osoba wchodząca do minimum kadrowego, która w ostatnim okresie (rok 2017) uzyskała stopień doktora (w dyscyplinie nauki o polityce) nie korzystała z takiego dofinansowania. Jest to symptomatyczne dla stosunkowo dużej fluktuacji kadry. Uczelnia mimo prośby ZO nie przedstawiła danych dotyczących nakładów na badania własne prowadzone przez pracowników. Wskazano tylko nakłady na wydawnictwa zwarte, które wynosiły w sumie 37 695 złotych (2015 r. – 12117 zł, 2016 – 15 540 zł, 2017 – 10 038 zł).

Łącznie na ocenianym kierunku studiów zajęcia prowadzi 37 nauczycieli akademickich. Wszystkie osoby zaliczone do minimum kadrowego zatrudnione są na podstawie umowy o pracę. Również część nauczycieli spoza minimum kadrowego jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę, ale aż 70% nauczycieli spoza minimum kadrowego jest zatrudnionych na podstawie innych form zatrudnienia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Instytut Administracji i Finansów Wszechnicy Polskiej Szkoły Wyższej zapewnił minimum kadrowe na kierunku bezpieczeństwo narodowe dla studiów I stopnia o profilu praktycznym. **Ze względu na nie zaliczenie do minimum kadrowego jednej osoby z dorobkiem adekwatnym dla obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych, dyscypliny naukowej historia, minimum kadrowe dla studiów II stopnie nie jest spełnione** w rozumieniu wymogu zawartego w § 12 ust. 1, pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów.

Osoby zaliczone do minimum kadrowego posiadają duże doświadczenie zawodowe wyniesione z pracy w instytucjach powiązanych z szeroko pojmowanym bezpieczeństwem, co wpływa pozytywnie na oceny kształcenia formułowane przez studentów i otoczenie społeczno-gospodarcze.

Doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, a także dorobek naukowy nauczycieli zaliczonych do minimum kadrowego odpowiada wymogom i potrzebom ocenianego kierunku. Wszyscy nauczyciele akademicy zaliczeni do minimum kadrowego I i II stopnia są zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Mają oni przypisane właściwe liczby godzin zajęć dydaktycznych, przy czym jedna osoba nie prowadzi zajęć na II stopniu studiów. Obsada zajęć nie budzi (poza powyższym) zastrzeżeń.

Uczelnia wskazuje na kompleksowy system doskonalenia kadry, ale słabością tego systemu jest znikome korzystanie kadry z elementów tego systemu. Ponadto dużą słabością jest fluktuacja nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, przez co nie jest ono stabilne. Słabością jest ponadto forma zatrudniania aż 70% nauczycieli spoza minimum kadrowego na inne formy zatrudnienia niż umowa o pracę. W tym fakcie należałoby prawdopodobnie upatrywać słabego zaangażowania kadry (16% udziału w spotkaniu z ZO) w sprawy Uczelni i prowadzonego kierunku.

Dużą słabością obsady kadrowej (szczególnie na II stopniu studiów) jest niska jakość pracy opiekunów prac dyplomowych.

Słabością wzmiankowanego minimum kadrowego jest także niska aktywność międzynarodowa w zakresie udziału w stażach (w tym w międzynarodowej działalności dydaktycznej i organizacyjnej) badaniach, jak i aktywności konferencyjnej.

Dobre praktyki

Nie wykazano.

Zalecenia

- Zapewnić minimum kadrowe dla studiów II stopnia o profilu praktycznym – adekwatnie do obszarów, dziedzin i dyscyplin, z których wywodzą się efekty kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.
- Ustabilizować minimum kadrowe na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.
- Zapewnić zajęcia dydaktyczne dla wszystkich osób zaliczonych do minimum kadrowego adekwatnie na I stopniu, jak i na II stopniu studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Dla celów usystematyzowania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy przejściu na profil praktyczny, uczelnia powołała Radę Patronacką, grupującą przedstawicieli kluczowych instytucji i organizacji związanych z kierunkami prowadzonymi na Uczelni (zarządzenie nr 6/2015 Rektora Wszechnicy Polskiej Szkoły Wyższej w Warszawie z dnia 1 marca 2015 r.). Następnie powołano Zespół Ekspertów Instytutu Administracji i Finansów (zarządzenie nr 26/2017 Rektora Wszechnicy Polskiej Szkoły Wyższej dnia 26 września 2017 r.). Ww. zespół został powołany rok po uruchomieniu profilu praktycznego, a zasadniczo pierwsze spotkanie jego członków miało miejsce przy okazji wizytacji ocenianego kierunku. Około połowy składu ww. Zespołu stanowią przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego związani zawodowo z dziedziną ocenianego kierunku, pozostali zaś reprezentują branże i zawody związane z innymi naukami społecznymi, wykładanymi w katedrze obok kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.

W trakcie spotkania z pracodawcami odbywającego się w ramach działań wizytacyjnych obecni członkowie Zespołu Ekspertów otrzymali następujące pytania:

- Czy Zespół ma wypracowane dokumenty organizacyjne (misja, strategia, założenia programowe itp.)?
- Jak każdy z członków postrzega rolę swoją i całego Zespołu w kształtowaniu procesu nauczania w ramach akredytowanego kierunku? Czy dany członek Zespołu współpracował już lub współpracuje z uczelnią w tym zakresie?
- Jakie były inne formy współpracy poszczególnych członków zespołu z uczelnią?
- Czy członkowie Zespołu jako przedstawiciele pracodawców mieli styczność z absolwentami akredytowanego kierunku?
- Jakie są główne oczekiwania członków Zespołu adresowane do Władz Uczelni i Katedry prowadzącej akredytowany kierunek?

Na podstawie odpowiedzi pracodawców – członków Zespołu Ekspertów, ustalono następujące fakty:

- Do dnia wizytacji tj. 18.11.2017 Zespół Ekspertów nie wypracował żadnych dokumentów organizacyjnych czy spójnych ustnych ustaleń co do zasad współpracy,

ani tym bardziej wspólnych wniosków w zakresie modyfikacji procesu kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Przyjęty 26 września 2017 roku Regulamin Działania Zespołu Eksperckiego we Wszechnicy Polskiej Szkole Wyższej w Warszawie to dopiero początek prac Zespołu. Do dnia wizytacji członkowie Zespołu spotykali się jedynie w ramach rozmów bilateralnych z władzami uczelni lub pracownikami dydaktycznymi.

- Większość członków Zespołu nie miała bezpośredniej styczności z absolwentami ocenianego kierunku, chociaż niektórzy reprezentowali firmy i instytucje przyjmujące studentów i absolwentów tego kierunku na praktyki zawodowe lub staże.
- Większość członków Zespołu nie miała sprecyzowanych oczekiwań ani wizji współpracy z Uczelnią. Wyjątek stanowiły dwie osoby. Pierwszą był przedstawiciel Polskiej Izby Ochrony, który wyraził zadowolenie, że jego organizacja została włączona w pracę zespołu oraz przedstawił listę oczekiwań: wspólne działanie w zakresie zapewnienia studentom najlepszych warunków do zdobycia umiejętności praktycznych; przygotowanie przez uczelnię na rynek pracy absolwentów, którzy będą mieli wpojona ogólną ideę bezpieczeństwa; wspólne tworzenie i wdrażanie zasad etyki zawodowej u osób wchodzących na rynek pracy, w zawodach dotyczących ochrony osób i mienia. Drugą osobą, był partner w firmie BWB Consulting. Nawiązał on kontakt z Uczelnią przy okazji udziału w konferencji „Wywiad i kontrwywiad w teorii i praktyce biznesu” w maju 2017 roku. W trakcie rozmów z organizatorami przedstawił swoją koncepcję zmian w procesie kształcenia. Na tej podstawie został zaproszony do przygotowania programu dwóch przedmiotów (BW1058, BW1060), które prowadzi/będzie prowadzić w bieżącym roku akademickim. Potwierdził on również, że aktualnie prowadzi wspólnie z Uczelnią negocjacje z Państwowymi Portami Lotniczymi S.A. Efektem ma być stała współpraca, docelowo prowadząca do uzyskania stosownych uprawnień przez studentów pozwalających po ukończeniu kursu realizowanego na studiach podejmować pracę m. in. w służbach bezpieczeństwa portów lotniczych.
- Pozostali członkowie zespołu ograniczali do tej pory swoją współpracę do uczestnictwa w okazjonalnych wydarzeniach organizowanych przez Uczelnię, np. w ramach wspomnianej uprzednio konferencji.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest też realizowana poprzez udział przez projektowanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych przez praktyków, pracujących jednocześnie

poza Uczelnią (np. dwóch magistrów i jeden doktor habilitowany). Ponadto pracodawcy są zaangażowani w organizację praktyk zawodowych poprzez zapewnienie miejsca ich odbywania. We współpracy z interesariuszami zewnętrznymi są organizowane okazjonalne wydarzenia, takie jak wspomniana konferencja „Wywiad i kontrwywiad w teorii i praktyce biznesu” (na bazie współpracy z Fundacją Instytut Wywiadu Gospodarczego). Ponadto uczelnia deklaruje współpracę z następującymi pracodawcami, mającymi status oficjalnych partnerów:

- Komenda Główna Policji,
- Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych,
- Sztab Generalny Wojska Polskiego,
- Związek Banków Polskich,
- Polska Agencja Żeglugi Powietrznej (w trakcie wizytacji umowa była jeszcze w trakcie procedowania),
- Komenda Stołeczna Straży Miejskiej w Warszawie,
- Grupa DSF Serwis Profesjonalny,
- GROM GROUP Sp. z o.o.
- Zarząd Główny Ochotniczych Straży Pożarnych.

Przedstawiciele części z tych instytucji byli obecni (po raz pierwszy) na spotkaniu w trakcie wizytacji w dniu 18.11.2017. Poza faktami ustalonymi w trakcie spotkania oraz faktem udziału niektórych wymienionych pracodawców w procesie organizowania praktyk zawodowych, nie udało się potwierdzić innych form współpracy Jednostki prowadzącej kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne z pracodawcami.*

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Współpraca Jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma bardzo ograniczony wymiar. Zespół Ekspertów, został powołany dopiero w dniu 26 września bieżącego roku, a więc niespełna 2 miesiące przed wizytacją ocenianego kierunku, ale ponad rok po tym jak uruchomiono praktyczny profil studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, dla którego program był ustalany wcześniej. Ww. zespół istnieje bardziej w sferze intencji, niż realnego działania, czy chociażby rzetelnego planowania. Pomimo, że Uczelnia przeszła na profil praktyczny od początku poprzedniego roku akademickiego, do dnia wizytacji nie powstała

spójna strategia ani plan działania Zespołu Ekspertów, a większość jego członków obecnych na spotkaniu w dniu 18. 11. 2017 nie miała nawet doprecyzowanych oczekiwań swojej instytucji, firmy w zakresie współpracy z Uczelnią. Poza nielicznymi wyjątkami, ani Uczelnia jako inicjator Zespołu, ani jego członkowie nie wskazali nawet konkretnych, wspólnych kierunków działania.

W tym przypadku usprawiedliwieniem dla zaniechań ze strony Jednostki nie może być zbyt mała ilość czasu na podjęcie stosownych inicjatyw. Jak to zaznaczono w ramach niniejszego raportu w opisie kryterium 1, na poziomie strategicznym władze uczelni wskazywały potrzebę budowania usystematyzowanej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, w tym z pracodawcami już w 2012 roku. Z kolei kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* funkcjonował na uczelni już wcześniej i w przypadku profilu ogólnoakademickiego uczelnia powinna była jedynie wdrożyć własne ustalenia strategiczne.

Uczelnia ma bardzo duży potencjał współpracy z pracodawcami – ze względu na lokalizację (centrum Warszawy, największy rynek pracy w Polsce) oraz ze względu na atrakcyjność samego kierunku, którego absolwenci są poszukiwani na rynku pracy. Potwierdzeniem tego potencjału jest chociażby sprawne uruchomienie dwóch nowych przedmiotów, z nowoczesnym programem, we współpracy z jednym z pracodawców.

Dużo bardziej ścisła i systematyczna współpraca z pracodawcami pozwoliłaby Uczelni rozwiązać jeden z podstawowych problemów, jakim jest dostępność bazy dydaktycznej umożliwiającej prowadzenie zajęć praktycznych w warunkach możliwie najbardziej zbliżonych do rzeczywistych. Brak realnych działań w tym kierunku uzasadnia przyznanie obniżonej oceny spełnienia kryterium.

Dobre praktyki

Nie wykazano.

Zalecenia

- Uczelnia powinna wykorzystać wnioski płynące z nielicznych przypadków udanej współpracy z pracodawcami dla stworzenia klarownej strategii i planu działania Zespołu Ekspertów. Należy również wdrożyć postulaty artykułowane w trakcie spotkania z 18.11.2017.
- Aby Zespół Ekspertów spełnił swoje zadania, jego spotkania plenarne powinny się odbywać co najmniej 2 razy do roku. Należy zadbać, aby każde spotkanie było

poprzedzone propozycjami tematów do przedyskutowania oraz aby było podsumowane wnioskami doskonalącymi, dotyczącymi procesu kształcenia. Sugerowane jest wyznaczenie stałego koordynatora Zespołu ze strony Uczelni, który będzie czuwał nad właściwym obiegiem informacji oraz moderował spotkania. Zalecane jest też prowadzenie spotkań w mniejszych gronie, z częstotliwością odpowiednią dla bieżących potrzeb. Wskazane jest, aby na spotkania Zespołu Ekspertów oraz inne spotkania z pracodawcami byli też każdorazowo zapraszani dydaktycy nauczający przedmiotów odpowiednich dla branży i specjalizacji konkretnych pracodawców.

- Do nawiązywania kontaktów z pracodawcami i angażowania ich we współpracę z Uczelnią należy wykorzystać dużą bazę miejsc odbywania praktyk przez studentów. Należy także wzmacniać więzi absolwentów z Uczelnią. W ten sposób będzie można stworzyć szeroką społeczność interesariuszy zewnętrznych, którzy będą mogli stanowić bazę do dalszego rozwijania współpracy.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na wizytowanym kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* ma, według deklaracji Uczelni, bazować na następujących filarach: międzynarodowe umowy instytucjonalne uczelni, jak również współpraca z zagranicznymi ośrodkami dydaktycznymi w zakresie programów Erasmus oraz Erasmus plus (m.in. dla zwiększenia mobilności międzynarodowej studentów i pracowników naukowych). Niestety ZO nie stwierdził podczas wizytacji faktu przygotowywania, w ramach wizytowanego kierunku studiów, międzynarodowych konferencji naukowych, czy podnoszenie profesjonalizmu kadry akademickiej poprzez większe zaangażowanie w międzynarodowe badania i projekty zawodowe oraz edukacyjne. Kwerenda strony internetowej WPSW oraz pisemne deklaracje Uczelni w zakresie organizowanych konferencji, których tematyka dotyczy bezpieczeństwa (w tym wewnętrznego) wykazuje tylko 3 pozycje: jedną z 2013 roku („60 lat Wojska Polskiego w misjach pokojowych”), jedną z 2015 roku („Stres pourazowy wśród uczestników misji pokojowych”) i jedną z 2017 roku („Wywiad i kontrwywiad gospodarczy w teorii i praktyce”). **Jednakże żadna z konferencji nie była organizowana w formule międzynarodowej.** Ten warunek mogłaby spełnić współorganizowana przez Uczelnię w 2016 roku konferencja międzynarodowa na temat „Współczesnych tendencji w resocjalizacji”. Jednakże pod warunkiem zaangażowania w niej oprócz Katedry Pedagogiki WPSW również Katedry Nauk o Bezpieczeństwie. Namiastką jest w tym kontekście udział pracowników Katedry Nauk o Bezpieczeństwie w międzynarodowych konferencjach organizowanych przez inne uczelnie (Wyższa Szkoła Biznesu i przedsiębiorczości, Ostrowiec 2015 i 2016). Dobłą praktyką jest w tym kontekście przygotowywanie i publikowanie (na stronie internetowej Uczelni np. w zakładce Konferencje rok 2014, jak i w jej zeszytach naukowych np. nr 2/2015) przez nauczycieli akademickich sprawozdań z zewnętrznych konferencji (których tematyka jest zbieżna z prowadzonym kierunkiem studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne*), w których uczestniczyli. Do rozważenia jest także internacjonalizacja działań Klubu Naukowego „Pax Aquila” (studentów służb mundurowych, uczestników operacji międzynarodowych). Jak deklaruje Uczelnia, realizacja wspólnych projektów edukacyjnych i zawodowych z partnerami zagranicznymi ma się rozpocząć od roku 2018.

W latach 2010-2013 Wszechnica Polska Szkoła Wyższa w Warszawie uczestniczyła w programie Erasmus, a od 2014 roku uczestniczy w kolejnej edycji programu - Erasmus

plus. W ramach tego programu realizowana jest mobilność studentów w następujących formułach:

- wymiana studentów z zagranicznymi uczelniami partnerskimi w celu odbycia części studiów (ang. SMS - Student Mobility Studies),
- wyjazdy studentów na praktyki za granicą (ang. SMP - Student Mobility Placements);
- mobilności pracowników w ramach:
 - wyjazdów pracowników w celach szkoleniowych (ang. STT-Staff Mobility for Training);
 - wyjazdów pracowników naukowo-dydaktycznych do zagranicznych uczelni partnerskich w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych (ang. STA - Staff Mobility for Teaching).

Bazą do umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zawarte przez Uczelnię umowy międzyinstytucjonalne z uczelniami: z Europy (19), Ameryki Południowej (3), Ameryki Środkowej (1), Azji (1) i Bliskiego Wschodu (1).

W ramach kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* Uczelnia podpisała umowy międzyinstytucjonalne Erasmus z dwoma uczelniami tj.: HU University of Applied Sciences (Utrecht, Holandia) oraz Universitat Autònoma de Barcelona (Barcelona, Hiszpania), co otworzyło możliwości wymiany studentów oraz kadry. Potwierdzają to przedstawione do wglądu i sygnowane (odpowiednio 05. 02. 2016 i 10. 05. 2017) przez Rektora WPSW umowy (w ramach programu Erasmus) dotyczące współpracy Uczelni z ww. placówkami akademickimi. Traktują one o współpracy w ramach (ang. Subject Area name) takich kierunków jak: (ang.) Security services (w przypadku współpracy z uczelnią hiszpańską) oraz (w przypadku współpracy z uczelnią holenderską) (ang.) Safety and security management studies. Nawiązując do powyższego, żadna z przedstawionych do wglądu pozostałych 26 umów nie traktuje o współpracy (dotyczącej mobilności uczących się i pracowników) w ramach jakiegokolwiek kierunku związanego z bezpieczeństwem. Dotyczą one głównie lingwistyki i filologii oraz finansów i rachunkowości oraz turystyki itp. Według pisemnych deklaracji, Uczelnia podtrzymuje ponadto kontakty z uczelniami: Vysoká Škola Bezpečnostného Manažérstva v Košiciach (Republika Słowacka), Akademią „Koksze” z siedzibą w Kokszetau (Kazachstan) oraz Akademią Bezpieczeństwa Pożarowego im. Bohaterów Czarnobyla z siedzibą w Czerkasach (Ukraina). Powyższe kontakty nie zostały jednakże potwierdzone stosownymi umowami.

Sumarycznie rzecz biorąc mobilność studentów i kadry nauczycielskiej i administracyjnej przedstawiała się następująco. W 2014 roku aktywność SMS objęła 6 osób. SMP – 4 osoby, STA 8 osób, a STT 4 osoby. W roku 2015 było to odpowiednio: 16, 4, 8 i 8 osób. A w roku 2016 było to odpowiednio: 11, 5, 8 i 3 osoby. W sumie do końca roku 2016 (rok 2017 nie został jeszcze podsumowany) trzydzieści troje studentów Uczelni studiowało w ramach wymiany za granicą. Równocześnie trzynastoro studentów odbywało za granicą praktyki. W tym czasie (lata 2014-2016) 15 osób z personelu administracyjnego skorzystało ze szkoleń za granicą, a 24 pracowników naukowo-dydaktycznych udało się do zagranicznych uczelni partnerskich w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz wymiany doświadczeń i poglądów. Niestety Uczelnia nie wskazała, które z ww. osób były związane z kierunkiem *bezpieczeństwo wewnętrzne*, ale zważywszy na termin podpisania umowy o współpracy z holenderską uczelnią, a dotyczący kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* tj. 05. 02. 2016 i przedstawioną ZO do wglądu listę mobilności w ramach programu Erasmus w roku 2016 należy wnioskować, (ww. lista nie zawiera Holandii jako kraju przyjmującego), że **wymiana Erasmus nie objęła (do końca roku 2016) żadnego studenta ocenianego kierunku.** Według przedstawionych do wglądu ZO pisemnych podsumowań uczelni w latach 2014-2016 statystyka przyjazdów nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych i studentów przedstawiała się następująco: STA – 5 osób, STT – 6 osób, SMS – 9 osób.

Jeśli chodzi o mobilność kadry, to w roku akademickim 2015/16 dwie osoby z kadry naukowo-dydaktycznej zaangażowane na wizytowanym kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zrealizowały (w ramach programu Erasmus) wykłady w ramach mobilności STA na uczelni partnerskiej HU University of Applied Sciences oraz uczestniczyły w International week organizowanym przez tę instytucję. Tematy wykładów brzmiały: „Internal Security - Wszechnica Polska perspective on teaching this subject” oraz „The most important aspects of programme of Internal Security taught at Wszechnica Polska”.

W kolejnym roku akademickim tj. 2015/16 Wszechnica Polska Szkoła Wyższa w Warszawie jako jedyna polska Uczelnia stała się członkiem międzynarodowej sieci Conris-Cooperation Network for Risk, Safety and Security studies, zrzeszającej między innymi Uczelnie z Niemiec, Danii, Holandii, Austrii, Finlandii, Wielkiej Brytanii, Chorwacji, Belgii, oferujące m.in. studia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Trzeba jednocześnie podkreślić, że udział w ww. sieci umożliwia tworzenie wspólnych ścieżek badawczych, wspólnych programów studiów na kierunkach związanych z bezpieczeństwem, wyjazdy studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* do tzw. szkół letnich, organizowanych przez uczelnie

należące do sieci Conris. Członkostwo w sieci pozwala pracownikom naukowo-dydaktycznym na realizację wykładów na uczelniach zrzeszonych w ww. W tym roku akademickim Uczelnia planuje w ramach szkoły letniej 2017/2018 wygłoszenie przez jednego z nauczycieli akademickich wykładu pt. „Economic Intelligence and Counterintelligence in a Company”. Tegoroczna szkoła letnia Conris (organizowana przez The University of Portsmouth w Wielkiej Brytanii) będzie poświęcona tematyce bezpieczeństwa wewnętrznego. Przedstawiciele Uczelni regularnie uczestniczą w spotkaniach sieci Conris (w listopadzie 2016 r. w Hamburgu oraz w lipcu 2017 r. w Antwerpii). WPSW jest organizatorem kolejnego spotkania sieci Conris, które odbędzie się w Warszawie w marcu 2018 roku. Uczelnia Saxion University of Applied Sciences zaproponowała uczelniom uczestniczącym w sieci Conris, w tym Wszechnicy Polskiej udział w szkoleniu „Disaster Risk Management, które mogłoby odbyć się w 2018 roku.

Uczelnia gościła również w ramach programu Erasmus studentów (oraz wykładowców) zagranicznych studiujących na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. W roku akademickim 2016/17 jeden student z Uczelni partnerskiej tj. z HU University of Applied Sciences (Utrecht, Holandia) realizował część studiów we WPSW. Przedstawiciele partnerskich uczelni goszcząc w Wszechnicy spotykają się ze studentami kierunku w ramach wykładów gościnnych. W roku akademickim 2016/2017 zajęcia w formie konwersacji ze studentami Wszechnicy przeprowadzili dwaj nauczyciele akademicy z holenderskiej Uczelni Saxion University of Applied Science. Zrealizowano wykłady z zakresu zarządzania kryzysowego i zagrożeń bezpieczeństwa (ang. Crisis Management, Security Threats).

Kolejny rok akademicki (2016/17) przyniósł zaproszenie uczelni partnerskiej z programu Erasmus. Universitat Autònoma de Barcelona zaprosiła Wszechnicę Polską Szkołę Wyższą w Warszawie do udziału w międzynarodowym projekcie w dziedzinie studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, w ramach akcji programu Erasmus: KA202 - Partnerstwa strategiczne na rzecz kształcenia i szkoleń. Uczelnia hiszpańska złożyła do Komisji Europejskiej wniosek o przyznanie funduszy na realizację działań w ramach ww. akcji. W bieżącym roku Universitat Autònoma de Barcelona zamierza ponownie złożyć taki wniosek do Komisji Europejskiej.

Prowadzone są rozmowy w celu podpisania umowy międzyinstytucjonalnej Erasmus na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* z uczelnią fińską: Laurea University of Applied Sciences w Espoo (Erasmus Akcja 1, projekty KA103 - Mobilność edukacyjna pomiędzy krajami programu) oraz z Uczelniami chińskimi (Erasmus Akcja 1, projekty KA 107- mobilność edukacyjna z krajami partnerskimi). W roku akademickim 2016/17 Uczelniany Koordynator

programu Erasmus zrealizowała mobilność STT na Uczelni fińskiej: Laurea University of Applied Sciences w Espoo. Wyjazd ten miał na celu między innymi ustalenie warunków przyszłej współpracy w ramach programu Erasmus pomiędzy WPSW i wspomnianą powyżej uczelnią w ramach kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Pokłosiem nawiązania ww. współpracy jest zaproszenie nauczycieli akademickich WPSW do wygłoszenia wykładu w trakcie International week organizowanym w dniach 16.4 - 20.4.2018 przez ww. uczelnię. Z kolei, w dniach 27 oraz 28. lutego 2018 roku planowane są we WPSW wykłady nauczyciela akademickiego z Laurea University of Applied Sciences w Espoo (w ramach kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne o tematyce: „Public safety and challenges (in Finland)” oraz „Corporate Security models”).

Uczelnia zapewnia wsparcie językowe dla wyjeżdżającej (w ramach programów partnerskich) kadry akademickiej oraz studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Zgodnie z programem studiów studenci WPSW zobowiązani są do nauki języka angielskiego. Osobom wyjeżdżającym umożliwiono uczęszczanie na dodatkowe lektoraty z języka. Jednym z kryteriów zakwalifikowania się do wyjazdu Erasmus jest dla studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zdanie testu znajomości języka obcego. Wyjeżdżający Pracownicy dydaktyczno-naukowi oraz administracyjni mają możliwość uczestniczenia w kursach językowych organizowanych przez Ośrodek Nauczania Języków obcych Wszechnicy Polskiej. Największą przeszkodą w mobilności zagranicznej studentów są jednakże ograniczone możliwości studentów przeważnie łączących studiowanie z pracą zawodową, co sprawia, że międzynarodowa mobilność studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest znikoma.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocną stroną Uczelni jest „baza” w postaci prowadzonych kierunków filologicznych i rozwiniętych przez to szerokich kontaktów międzynarodowych, dużej praktyki w ramach kształcenia językowego, jak i otwarcie się na współpracę w ramach przystąpienia do sieci Conris.

Studenci mają świadomość, że mogą uczestniczyć w programach wymiany studenckiej Erasmus Plus. Procedury są im znane i mogą liczyć na wsparcie pracowników Wydziału podczas wypełniania wniosków jak również podczas rozliczenia wyjazdu. Jednocześnie stwierdzili, że niechętnie uczestniczą w programach wymiany międzynarodowej z powodu równoległego zatrudnienia, wychowywania dzieci czy rozwijania pasji np. sportowych.

Słabszą stroną międzynarodowych wysiłków Uczelni jest stosunkowo małe zainteresowanie kadry i studentów z zagranicy przyjazdami do Uczelni, co jest również pokłosiem ograniczonej aktywności Uczelni w zakresie animowania międzynarodowej działalności konferencyjnej, jak i zaangażowania się kadry Uczelni w wysiłki badawcze o skali międzynarodowej.

Dobre praktyki

Nie wykazano.

Zalecenia

- Zaleca się wzmożenie wysiłków dla zwiększenia internacjonalizacji kształcenia w postaci wykorzystania uczestnictwa w sieci Conris poprzez intensyfikację wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych, badawczych (w tym prac rozwojowych) i międzynarodowej działalności konferencyjnej obejmującej tematykę prowadzonego kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1

Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne odbywają swoje zajęcia w dwóch miejscach. Sale wykładowe znajdują się zarówno na VIII piętrze Pałacu Kultury i Nauki (PKiN) w Warszawie, jak i w obiekcie dydaktycznym na ul. Karmelickiej 10 w Warszawie. Zawarto umowę najmu pomieszczeń z Zarządem PKiN Sp. z o.o. w Warszawie w celu prowadzenia działalności statutowej. Tu znajduje się główna siedziba Uczelni. Od lipca 2010 roku Uczelnia jest właścicielem obiektu dydaktycznego przy ul. Karmelickiej 10 w Warszawie.

W PKiN Uczelnia dysponuje całkowitą powierzchnią 650 m², wraz z dwoma aulami, każda dla 158 studentów oraz salą wykładową dla 40 osób do prowadzenia zajęć w grupach (ćwiczenia i seminaria). Aule są wyposażone w ekrany projekcyjne, białe tablice sucho ścieralne oraz profesjonalne nagłośnienie (2 zestawy). Sala wykładowa posiada zamontowaną na stałe tablicę interaktywną oraz projektor multimedialny. Powierzchnie dydaktyczne znajdują się we właściwym stanie technicznym oraz spełniają wymagania BHP i ppoż. oraz są dostępne dla osób niepełnosprawnych.

Budynek dydaktyczny na ul. Karmelickiej 10, ma całkowitą powierzchnię 1700 m². Posiada on trzy kondygnacje (parter, I i II piętro oraz przyziemie). W budynku znajdują się: aula dla 134 osób, pracownia komputerowa z 30 stanowiskami komputerowymi (na których może być wykorzystane specjalistyczne oprogramowanie z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego) oraz 22 sale wykładowe do prowadzenia zajęć w grupach (najmniejsza sala ma 16 miejsc, a największa 72 miejsca.). Sale, w których odbywają się zajęcia znajdują się we właściwym stanie technicznym, są czyste, i w większości przestronne (w stosunku do liczebności grup ćwiczeniowych, chociaż studenci wskazywali na pewne niedogodności związane z niedostateczną wentylacją niektórych pomieszczeń), wyposażone w rzutniki multimedialne, laptopy, ekrany oraz ławki/krzesła z pulpitemi dla studentów. Pomieszczenia dydaktyczne spełniają wymagania BHP i ppoż. **Jednakże dla osób niepełnosprawnych dostępne są**

jedynie pomieszczenia znajdujące się na parterze, ze względu na zbyt strome schody i brak windy. Zgodnie z pisemnymi informacjami przekazanymi przez Uczelnię na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* studiuje jedna osoba niepełnosprawna (studentka V semestru studiów pierwszego stopnia).

Biorąc pod uwagę łączną liczbę studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (223 studentów), posiadana infrastruktura dydaktyczna jest adekwatna do byłych i aktualnych potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. **Instytut Administracji i Finansów nie dysponuje jednak infrastrukturą do prowadzenia zajęć praktycznych.** Plan zajęć przewiduje natomiast już od II roku zajęcia praktyczne realizowane tylko w formie ćwiczeń lub w formie wykładów i ćwiczeń. Np. na semestrze IV przewidziany jest przedmiot „Metodyka działań dochodzeniowo-śledczych”, czy też przedmiot „Metodyka działań operacyjno-rozpoznawczych”, oba realizowane w wymiarze 30 godz. ćwiczeń na studiach stacjonarnych i 16 godz. ćwiczeń na studiach niestacjonarnych. Karty tych przedmiotów przewidują m.in. takie zagadnienia jak: formy działań operacyjno-rozpoznawczych, taktyka czynności operacyjno-rozpoznawczych, czy metody technik operacyjnych. Z kolei jedną z form weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia w zakresie „umiejętności” są „zadania praktyczne lub projektowe”. Realizowane zajęcia z ww. przedmiotów bez wykorzystania chociażby walizki techniki operacyjnej, czy walizki techniki kryminalistycznej, będą zajęciami czysto teoretycznymi, a założone efekty kształcenia staną się niemożliwe do osiągnięcia. Podobną uwagę można sformułować wobec innych przedmiotów kształcenia praktycznego, dla których przewidziano formę zajęć praktycznych ćwiczeń. Podkreślić jednak należy, że gro tych przedmiotów znajdują się w programie kształcenia dopiero na III roku, a Uczelnia dopiero drugi rok wdraża program profilu praktycznego.

Jako formę przejściową (na pewno nie docelową) i uzupełniającą zabezpieczenia zajęć praktycznych można zakwalifikować wykorzystywanie, przykładowo, do ćwiczeń z kryminalistyki pomocy naukowych takich jak:

- Ekspozyty ujawnionych i zabezpieczonych śladów - są zróżnicowane zarówno pod względem rodzaju śladu (np. linii papilarnych, traseologiczne, dokumentów, użycia broni palnej, małżowiny usznej, czerwieni wargowej, poletkowej budowy skóry), jak i sposobu technicznego zabezpieczenia (zdjęcia, folie żelowe, taśmy przezroczyste, odlewy gipsowe i silikonowe).
- Ekspertyzy kryminalistyczne ze spraw zakończonych prawomocnym wyrokiem.
- Dokumentację z akt spraw karnych w części dotyczącej pierwszych czynności podejmowanych od chwili otrzymania zawiadomienia o przestępstwie - (np. protokołów

ogłędzin miejsc różnych zdarzeń (np. kradzieży z włamaniem, wypadku drogowego i uczestniczących pojazdów, znalezienia zwłok) oraz dokumentacja fotograficzna stanowiąca integralny załącznik do protokołu.

- Kazusy z zakresu kryminalistyki, obejmujące zarówno taktykę, jak i technikę kryminalistyczną.
- Druki dokumentów wykorzystywanych podczas prowadzonego dochodzenia lub śledztwa.
- Zestaw środków do ujawniania i zabezpieczania różnego rodzaju śladów.

W ramach zajęć z zakresu ujawniania śladów studenci wykorzystują również środki chemiczne. Jednak ze względu na przepisy bhp mogą być one wykorzystywane w ograniczonym zakresie i w specjalnie do tego celu przeznaczonych pomieszczeniach, a więc przygotowanie pracowni jest niezbędne.

W ramach przedmiotu „techniki interwencji i samoobrony” będącego w programie VI semestru studiów pierwszego stopnia *bezpieczeństwo wewnętrzne* (wszystkie specjalności), studentom prezentowane są środki przymusu bezpośredniego dopuszczone do użycia przez podmioty uprawnione. Prezentacja ta łączona jest z praktycznym pokazem stosowania poszczególnych środków oraz elementami ćwiczenia technik samoobrony i interwencji. Do prowadzenia ćwiczeń zatrudniany jest profesjonalny instruktor z Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, który zapewnia niezbędny sprzęt.

Uczelnia posiada pracownię technologii informacyjnej (w obiekcie na ul. Karmelickiej 10) która jest dostępna także dla osób niepełnosprawnych. Pracownia ta ma 30 stanowisk komputerowych z dostępem do przewodowego Internetu oraz tablicę interaktywną z projektorem multimedialnym. Pracownia ta z powodzeniem mogłaby służyć jako wsparcie dla zajęć praktycznych z przedmiotów „Przestępczość w cyberprzestrzeni”, czy „Bezpieczeństwo systemów informatycznych”, tyle że, akurat dla tych przedmiotów program przewiduje zajęcia typowo teoretyczne.

Do nauki języków obcych wykorzystywane są sale wykładowe na stałe wyposażone w telewizory i odtwarzacze DVD oraz radiomagnetofony do odtwarzania płyt CD i plików MP3.

Wizytowana baza (dydaktyczna i naukowa) jest bezpieczna (pod względem przepisów BHP). Wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym i zajęciach dydaktycznych infrastruktura jest również dostosowana do realizacji procesu kształcenia z udziałem osób niepełnosprawnych, w sposób zapewniający im pełne uczestnictwo w procesie kształcenia oraz

korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Dotyczy to braku barier w dostępie do sal dydaktycznych i zaplecza sanitarnego w PKiN oraz sal znajdujących się na parterze w obiekcie dydaktycznym przy ul. Karmelickiej 10. Jednakże dostęp do auli budynku przy ul. Karmelickiej 10 oraz auli w PKiN jest możliwy przy wykorzystaniu kompletu profesjonalnych szyn teleskopowych, przy pomocy pracowników Uczelni. Ze względów architektonicznych (strome i wąskie schody) dostęp do sal na I i II piętrze obiektu przy ul. Karmelickiej 10 jest praktycznie niemożliwy dla osób niepełnosprawnych.

7.2

Biblioteka i czytelnia znajdują się w siedzibie Uczelni na ul. Karmelickiej 10. Zbiory Biblioteki są opracowane i udostępniane w programie komputerowym LIBRA 2000 - wersja 2009. Katalog dostępny jest w komputerach bibliotecznych i w Internecie. Umożliwia on przeszukiwanie księgozbioru według klucza autorskiego, tytułowego, przedmiotowego lub serii wydawniczych. Program informuje o dostępności poszukiwanej pozycji oraz pozwala na dokonanie rezerwacji potrzebnej publikacji. Liczba rekordów katalogowych dla hasła *bezpieczeństwo wewnętrzne – przedmioty kierunkowe* wynosi 860.

Bezpłatny dostęp do Internetu dla studentów uczelni jest zapewniony nie tylko w budynku dydaktycznym na ul. Karmelickiej 10, ale również w siedzibie Uczelni na VIII piętrze PKiN.

W czytelnicy znajduje się stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu oraz skanera. Można także skorzystać ze słuchawek i płyt CD do nauki języków obcych. **Pomieszczenie czytelnicy jest jednak małe i ciasne, gdzie może jednocześnie przebywać maksymalnie 4 osoby.**

W pomieszczeniu biblioteki są dodatkowe 4 miejsca do pracy dla studentów, w tym z dostępem do katalogu. W czytelnicy i bibliotece może zatem jednocześnie przebywać i pracować maksymalnie 8 studentów. Nie są to wielkości znaczące, ale zważywszy na małą liczbę studentów (jedynie 223 studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, w tym 218 studentów studiów niestacjonarnych) oraz naprzemienny tryb zajęć studiów niestacjonarnych, a z drugiej strony wydłużony czas pracy biblioteki – w opinii Dyrektora Biblioteki - nie występują trudności z korzystaniem z jej zasobów. Z danych uzyskanych od Dyrektora Biblioteki wynika, że w roku akademickim 2016/2017, z zasobów biblioteki korzystało 44 studentów (to 20% studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*) wypożyczając łącznie 973 pozycje. Ta statystyka wypożyczeń dotyczy tylko księgozbioru biblioteki Wszechnicy Polskiej. Ponadto czytelnicy (studenci i wykładowcy) z kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* skorzystali ok. 100

razy z wypożyczeń na tzw. rewery biblioteczne z Biblioteki Sejmowej i biblioteki Politechniki Warszawskiej.

Reasumując, ZO stwierdza, że Uczelnia zapewnia dostęp do literatury wskazanej w kartach przedmiotów

7.3

Uczelnia w swoim raporcie samooceny wskazuje na bieżące zmiany doskonalące elementy infrastruktury pod wpływem zbieranych na bieżąco uwag i sugestii studentów, wykładowców oraz pracowników administracyjnych. Zespół Oceniający sprawdził, że na ścianie przy bibliotece w budynku dydaktycznym na ul. Karmelicka 10 znajduje się skrzynka na „opinie, skargi i wnioski studentów”. Z tymi opiniami zapoznaje się Kanclerz raz w miesiącu. Z kolei za zapisami w „Księżce skarg, uwag i sugestii wykładowców i studentów” kanclerz zapoznaje się po każdym zjeździe. Na wniosek samych studentów w Uczelni uruchomiono platformę „System obsługi zgłoszeń on-line”.

Z informacji uzyskanych od Kanclerza Uczelni wynika, że w ostatnim roku, na wniosek kadry zakupiono tablicę interaktywną i projektor multimedialny, a na wniosek studentów zmieniono godziny pracy biblioteki, punktów obsługi zajęć dydaktycznych oraz bufetu.

Na podkreślenie zasługuje uruchomiona w Uczelni „platforma e-learningowa”, która daje możliwość realizowania wybranych przedmiotów w formule blended learningu. Platforma e-learning Uczelni jest dostępna przez 24 godziny na dobę. Tego typu zajęcia, w których łączy się tradycyjne metody nauki z nauczaniem na odległość, umożliwiają studentom przede wszystkim wcześniejsze zapoznanie się z materiałem dydaktycznym (w dowolnym czasie przed uczestnictwem np. w ćwiczeniach), a także wielokrotne powracanie do już omawianego materiału.

Zgodnie z deklaracjami pisemnymi, które uzyskał ZO, w przyszłym semestrze obecnego roku akademickiego uczelnia planuje rozszerzenie zasobów edukacyjnych, a w tym asortymentu środków do ujawniania i zabezpieczania oraz obrazy różnego rodzaju śladów (plakaty). Docelowo przewiduje się wyodrębnienie pomieszczenia tylko do zajęć z kryminalistyki. Dla rozszerzenia treści programowych (o elementy ratownictwa medycznego i pomocy przedmedycznej) przedmiotu *Ratownictwo i ochrona ludności* (realizowanego w III semestrze studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* i prowadzonego przez profesora nauk medycznych) Uczelnia pozyskała sprzęt specjalistyczny w zakresie podstawowego ratownictwa medycznego i pomocy przedmedycznej. Docelowo zaś podjęte

zostaną działania zmierzające do stworzenia wyodrębnionej pracowni wyposażonej w podstawowy sprzęt pomocy przedmedycznej do prowadzenia rozszerzonego o odpowiednie treści kształcenia przedmiotu *Ratownictwo i ochrona ludności*.

Zgodnie z deklaracjami Uczelni, planuje się aktywizację studentów w ramach prac koła naukowego do upowszechnienia szkolenia z zakresu elementów strzelectwa i bezpiecznego posługiwania się bronią palną. W zależności od zainteresowania studenci będą mogli poznać zasady budowy wybranych jednostek broni, jak również zasady zachowania się na strzelnicy i uczestniczyć (również praktycznie) w nauce podstawowych zasad strzelania.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia, w tym Instytut Administracji i Finansów dysponują właściwą infrastrukturą do prowadzenia zajęć na studiach I i II stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne o profilu ogólnoakademickim. Przechodząc stopniowo na profil praktyczny, w zasobach infrastruktury **brakuje specjalistycznych pracowni do prowadzenia specjalistycznych zajęć praktycznych**. Użycie półśrodków w postaci eksponatów nie może być jednak normą.

Studenci odbywają zajęcia praktyczne (głównie praktyki) w placówkach zewnętrznych obsługiwanych przez interesariuszy zewnętrznych, ale praktyki 3 miesięczne nie były jeszcze realizowane. Podczas zajęć dydaktycznych stosowana jest forma przejściowa w postaci „eksponatów dydaktycznych” względnie sprzętu dydaktycznego (do zajęć praktycznych) wypożyczanego z innych specjalistycznych ośrodków wraz z prowadzącymi zajęcia.

Przygotowanie dedykowanych bezpieczeństwu wewnętrznemu pracowni specjalistycznych jest na etapie deklaracji i sformułowanych bardzo ogólnie planów. Pewnym rozwiązaniem częściowym mogłyby być zajęcia organizowane w warunkach rzeczywistych (w tak nasyconym instytucjami powiązanych z bezpieczeństwem jak Warszawa nie powinno to stanowić problemu).

Dobrze wyposażona jest pracownia technologii informacyjnej, ale program studiów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* nie uwzględnia jej wykorzystania adekwatne do możliwości.

Uczelnia dysponuje odpowiednimi zasobami literatury oraz dostępem do elektronicznych baz danych, aczkolwiek infrastruktura czytelnicza jest dosyć skromna.

Dobre praktyki

Nie wykazano.

Zalecenia

- Zaleca się zwiększenie liczby miejsc do pracy dla studentów w czytelnicy (pomieszczenie jest zbyt małe i ciasne);
- Zaleca się przygotowanie sal (pracowni, laboratoriów) do prowadzenia zajęć praktycznych, przygotowujących do zawodu, zgodnie z opisem efektów kształcenia dla studiów o profilu praktycznym.
- Zaleca się rozważenie uruchomienia części zajęć praktycznych organizowanych w warunkach rzeczywistych (takich jak np. centra zarządzania kryzysowego, remizy Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych itp).

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studenci wizytowanego kierunku nie potrafili wskazać elementów systemu opieki i wsparcia w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia, innych niż konsultacje z prowadzącymi oraz udostępnianie materiałów do zajęć w formie elektronicznej. Według studentów, **nie wszyscy prowadzący zajęcia w ramach wizytowanego kierunku wykazują wolę kontaktu poza zajęciami dydaktycznymi oraz indywidualnego wsparcia w procesie uczenia się.** Jak poinformowali studenci, wśród pracowników dydaktycznych Uczelni jest wiele osób, które cechuje wysokie zaangażowanie i otwartość na potrzeby studentów, jednak równie duża grupa prowadzących realizuje misję nauczyciela akademickiego wyłącznie poprzez prowadzenie zajęć dydaktycznych i organizowanie – na ich podstawie – oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, nie wykazując poza tym aktywnego zaangażowania w proces kształcenia. Jedynym elementem motywującym studentów do osiągnięcia wysokich wyników w nauce jest stypendium Rektora dla najlepszych studentów, którego kryteria zostały oparte o wysokość średniej oraz osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe. Nadmienić należy, że innym środkiem motywującym stosowanym przez Władze Uczelni są listy gratulacyjne (kilkanaście rocznie w skali całej Uczelni), za pomocą których honoruje się indywidualne osiągnięcia studentów. W roku akademickim 2016/2017 dotyczyło to jednej osoby z wizytowanego kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Wśród obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA byli również beneficjenci stypendium Rektora, którzy warunki jego przyznania określili jako przejrzyste oraz obiektywne.

Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studenci nie potrafili wskazać przykładów wspierania ich w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zaznaczając jedynie, iż część prowadzących zajęcia w ramach wizytowanego kierunku to osoby zawodowo związane z tymże otoczeniem. Przedstawiciel Uczelni i Biura Karier odpowiedzialny za realizowaną

w czasie trwania wizytacji rekonstrukcję Biura Karier oraz Biura Praktyk poinformował, iż ze względu na czynną aktywność zawodową studentów wizytowanego kierunku, działania wspierające w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym będą ukierunkowane głównie na wsparcie studentów w poszukiwaniu miejsca odbywania praktyk, które w przyszłości miałyby być potencjalnym miejscem ich zatrudnienia. Istotnym jest przy tym, iż według studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA, integracja procesu kształcenia z kontaktami z otoczeniem społeczno-gospodarczym mogłaby nadmiernie absorbować czas, jaki jest przeznaczony na realizację zajęć dydaktycznych – biorąc pod uwagę niestacjonarny charakter studiów realizowanych przez większość studentów wizytowanego kierunku. Z perspektywy studenckiej rozszerzone działania w tym zakresie nie są w sposób szczególnie pożądane. Studenci przyznali przy tym, iż ponadprogramowe możliwości współpracy z instytucjami zewnętrznymi byłyby dla nich atrakcyjne – zarówno jako możliwość ich odwiedzenia, czy też jako realizacja jednorazowych, ponadprogramowych zajęć tematycznych. **Ze względu na fakt, iż podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA nie byli obecni studenci studiów o profilu praktycznym, nie udało się ustalić studenckiej perspektywy realizacji wsparcia w zdobywaniu praktycznych umiejętności zawodowych.**

W Jednostce funkcjonuje Samorząd Studencki o charakterze ogólnouczelnianym, któremu przewodniczy studentka wizytowanego kierunku. Jak poinformowali samorządowcy, głównym elementem ich działalności są inicjatywy kulturalne i rozrywkowe organizowane w ramach współpracy z innymi warszawskimi uczelniami, realizowane poprzez członkostwo w Porozumieniu Uczelni Warszawskich – organizacji zrzeszającej samorzady studenckie warszawskich uczelni. Według samorządowców, otrzymują oni od Uczelni wsparcie – również finansowe – w pełni adekwatne do ich potrzeb, dzięki czemu mogą rozwijać swoją działalność w sposób nieskrępowany. Budżet Samorządu Studenckiego jest przyznawany w oparciu o prowizorium budżetowe opracowywane na cały rok z góry. Jak poinformowali przedstawiciele Samorządu, w budżecie jest przewidziana pula środków na nieprzewidziane wydatki, przez co w trakcie trwania roku budżetowego nie odczuwają oni potrzeby ubiegania się o dodatkowe środki. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego biorą udział w posiedzeniach Senatu, Komisji Stypendialnej oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej. Samorządowcy określili współpracę z Władzami Uczelni w sposób wysoce pozytywny informując, iż ich zdanie jest uwzględniane, a sama współpraca ma charakter otwarty i nieskrępowany.

W ramach wizytowanego kierunku funkcjonuje Klub Naukowy Służb Mundurowych PAX AQUILA, którego głównym celem jest zrzeszanie studentów w celu umożliwienia im współpracy w opracowywaniu prac dyplomowych. Jak poinformował Opiekun Klubu,

zrzeszeni studenci mają ponadto możliwość udziału w konferencjach tematycznych, na które koszty przejazdu pokrywa Jednostka. Dotąd nie zdarzały się wyjazdy na inne niż bezpłatne konferencje jednodniowe, jednak Opiekun poinformował, iż w takim przypadku studenci mogliby zwrócić się do Rektora o dodatkowe dofinansowanie. Klub nie dysponuje stałym, z góry przyznanym budżetem oraz bazuje jedynie na doraźnym finansowaniu wnioskowanym bezpośrednio u Rektora Uczelni. Niestety, podczas wizytacji nie zostało zorganizowane spotkanie ze studentami zrzeszonymi w wyżej wymienionym Klubie.

Według studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA, rozwiązania wszelkich spraw studenckich mogą oni z powodzeniem poszukiwać w Dziekanacie, z którym współpracę ocenili pozytywnie. Studenci zwrócili jednak uwagę, iż niejednokrotnie natrafiają na utrudnienia w kontakcie z pracownikami Dziekanatu – szczególnie na brak możliwości uzyskania kontaktu telefonicznego przez często długi czas. Z perspektywy studentów, w Dziekanacie jest zatrudniona zbyt mała ilość pracowników w stosunku do potrzeb wynikających z ilości studentów studiujących w Uczelni. Jak poinformowali studenci, do ich dyspozycji pozostaje również Opiekun Roku, który zadeklarował pełną dyspozycyjność oraz otwartość na kontakt. Dotychczas nie znajdowali oni jednak potrzeby korzystania z jego wsparcia. Dziekanat jest czynny w dniach poniedziałek – czwartek w godzinach 12:00 – 16:00, piątek 12:00 – 17:00 oraz w soboty w godzinach 8:00 – 16:00, co z wyłączeniem wyżej wymienionych problemów wskazanych przez studentów, czyni go odpowiednio dostępnym zarówno dla studentów studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Dziekanat jest ponadto dostępny dla studentów niepełnosprawnych, nie stwarzając w tym zakresie zauważalnych barier.

Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studenci nie potrafili ocenić sposobu rozstrzygnięcia skarg i wniosków wyjaśniając, iż dotąd nie napotkali oni potrzeby ich składania. Studenci wyrazili przy tym opinię, iż Władze Uczelni są otwarte na kontakt z nimi – z perspektywy studentów możliwość składania skarg i wniosków pozostaje nieskrępowana.

System opieki, wspierania i motywowania studentów z punktu widzenia pracodawców powinien przede wszystkim zapewnić rozwiązania ułatwiające studentom wejście na rynek pracy oraz optymalny rozwój kariery zawodowej. Dla celów analizy i oceny wyróżniono 3 rodzaje wsparcia:

1. Wsparcie w zakresie programu i organizacji procesu kształcenia:

- W ramach praktyk zawodowych wydzielono etap wstępny, realizowany wspólnie z opiekunem – dydaktykiem na uczelni, pozwalający przygotować się efektywnego podjęcia zadań u pracodawcy. Po zakończeniu etapu

realizowanego u pracodawcy, student realizuje etap podsumowujący, znowu na uczelni, w celu przełożenia rezultatów praktyk na oczekiwane efekty kształcenia. Nauczyciel – opiekun praktyk zapewnia zatem dodatkowe wsparcie na początku i na końcu każdego semestru, w którym są realizowane praktyki. Nie jest jednak prowadzona ani hospitacja praktyk, przez co uczelnia nie weryfikuje bezpośrednio warunków, w jakich student wypracowuje założone efekty kształcenia.

- W ramach studiów II-go stopnia został uruchomiony przedmiot „Samorozwój i samokształcenie”, który w założeniu ma służyć uzupełnieniu kompetencji społecznych w zakresie świadomego budowania swojej kariery zawodowej i kształcenia się w trakcie jej trwania. Przewidziano jednak jedynie zajęcia w formie wykładu, w dodatku w niewielkim wymiarze godzinowym – taka forma nie zapewni osiągnięcia oczekiwanych kompetencji społecznych. Ponadto przedmiot tego typu powinien być uruchomiony także dla studiów I-go stopnia.
 - Uczelnia wprowadziła zasadę, że studenci osiągający efekty kształcenia na wyróżniającym poziomie otrzymują stosowne certyfikaty i listy gratulacyjne, które stanowić mogą dodatkowe potwierdzenie kwalifikacji studenta przy ubieganiu się o pracę.
 - Studenci uzyskują możliwość dokonywania własnych publikacji w Zeszytach Naukowych (wydzielony rozdział dla publikacji studenckich) wydawanych przez katedrę – wzmacnia to prestiż autorów takich artykułów i poprawia ich pozycję na rynku pracy, a jednocześnie mobilizuje do poznawania lepiej studiowanej dziedziny i pozwala ćwiczyć zasady przygotowywania krótkich publikacji naukowych. Przykładowo w zeszycie nr 2/2015 było 2 takie publikacje.
2. Wsparcie w zakresie wspomaganie wejścia na rynek pracy i rozwoju zawodowego studentów – Biuro Karier
- Organizacja szkoleń i warsztatów w zakresie rozwoju kompetencji społecznych istotnych dla funkcjonowania na rynku pracy – m. in. komunikacja interpersonalna, asertywność, przygotowanie do rozmów kwalifikacyjnych z pracodawcami oraz w zakresie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy i przygotowania umiejętności kwalifikacyjnych. Biuro Karier zorganizowało 31 takich szkoleń i warsztatów, przy prowadzonych zarówno przez pracowników

uczelni, jak i we współpracy z Ośrodkiem Pomocy i Edukacji Psychologicznej INTRA, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Warszawie, Centrum Trop, Doradztwem Personalnym SIMPLIKA, portalem INFOR.PL. W trakcie rozmów przeprowadzonych ze studentami w toku działań wizytacyjnych potwierdzono, że wiedzą o możliwości uczestnictwa w tego rodzaju wsparcia.

- Według deklaracji Jednostki Biuro Karier organizuje również wsparcie w postaci spotkań studentów z pracodawcami – jednakże tego rodzaju wsparcie zdaniem studentów ma charakter sporadyczny.
- Zgodnie z informacją studenci mają też zapewnione wsparcie w zakresie indywidualnego doradztwa zawodowego – jednak wg stanu na dzień 18.11.2017 w Biurze Karier nie pracowała osoba posiadająca kwalifikacje doradcy zawodowego. Mimo to spotkania z pracodawcami były organizowane. Od początku bieżącego roku akademickiego Biuro Karier jest w reorganizacji z powodu przejścia na emeryturę jedynej osoby pracującej w tej jednostce organizacyjnej, a nowa pracownik jest dopiero w trakcie wdrażania do swoich obowiązków. Tym samym do czasu pełnego przejęcia obowiązków przez nowego pracownika (a więc także w terminie wizytacji), Biuro Karier nie prowadziło działalności.
- Prowadzenie usług rekrutacyjnych i pośrednictwa pracy – uczelnia posiada status agencji zatrudnienia. Jednak zgodnie ze sprawozdaniem za 2016 rok, jako agencja zatrudnienia nie przeprowadziła żadnego procesu rekrutacyjnego dla pracodawców, ani też nie wyszukała pracy dla żadnego ze studentów.

3. Wsparcie w postaci monitoringu losów absolwentów

W toku wizytacji uzyskano informację od koordynującego reorganizację Biura Karier, że Uczelnia jest w trakcie wprowadzania nowej metodologii monitoringu losów absolwentów, odpowiedniej dla wymogów profilu praktycznego. Ze względu na nie zakończony pierwszy cykl kształcenia wg profilu praktycznego, ankietyzacja absolwentów nie była jeszcze prowadzona. W dokumentacji przekazanej w trakcie wizytacji przekazano jedynie wyniki zbiorczego badania losów absolwentów wszystkich kierunków, którzy zakończyli studia na uczelni w latach 2004-2009 (badanie przeprowadzone w roku 2010, zanim utworzono kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne*). Monitoringiem losów absolwentów zajmuje się Zakład Badań Społecznych Wszechnicy Polskiej.

8.2.

Ze względu na fakt, iż Uczelnia nie stosuje rozbudowanego systemu opieki i wsparcia studentów w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia, dostępność do informacji o nim należy uznać za dostosowaną do zakresu informacji. Jednakże, na stronie internetowej Uczelni nie zostały zamieszczone odpowiednie załączniki do Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Wszechnicy Polskiej w roku akademickim 2017/18, określające osiągnięcia uznawane przy rozpatrywaniu wniosków stypendialnych. Sam Regulamin uogólniający zasady przyznawania stypendiów został udostępniony. Jednostka nie prowadzi badań oceny systemu opieki i wsparcia przez co trudno ocenić pracę nad jego dalszym rozwojem.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Opieka i wsparcie studentów w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia mają w Uczelni *minimalistyczny* (cytat za studentami) charakter. Opierają się głównie na realizacji zajęć dydaktycznych oraz – w przypadku części prowadzących – kontakcie w formie konsultacji, czy też korespondencji elektronicznej. Jedynym podanym przez studentów do wiadomości Zespołu Oceniającego PKA aspektem motywującym do osiągnięcia wysokich wyników w nauce, jest stypendium Rektora dla najlepszych studentów.

Zdaniem ZO, Uczelnia realizuje jednak szereg form wsparcia studentów, które są istotne w kontekście wejścia studentów/absolwentów na rynek pracy i rozwój ich kariery zawodowej. Z perspektywy oczekiwań pracodawców, wiele tych form wsparcia należy ocenić pozytywnie. Niemniej jednak należy też zwrócić uwagę na brak zapewnienia ciągłości działania Biura Karier czy brak stosownego monitoringu losu absolwentów. Wprawdzie wg informacji przekazanych przez Uczelnię znaczna część studentów podejmuje studia już w trakcie kariery zawodowej i jedynie uzupełnia w ten sposób wiedzę oraz potwierdza swoje kwalifikacje celem awansu zawodowego, jednak nie może to stanowić powodu dla zaniechania pewnych form wsparcia.

Uczelnia wspiera aktywność samorządu studenckiego oraz klubu naukowego w stopniu adekwatnym do ich potrzeb. Zapewnia także kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Jednakże, z perspektywy studentów, zakres i formy tego aspektu wsparcia pozostaje niewystarczająca. Jak wspomniano uprzednio na wizytowanym kierunku studiów studiuje tylko jedna studentka niepełnosprawna, która nie

wymaga specjalnych form opieki. Z tego względu nie stosuje się indywidualnych form opieki i wsparcia dla studentów niepełnosprawnych. Natomiast zapewniana jest informacja o dostępnych formach opieki i wsparcia w stopniu adekwatnym do ich rozbudowania. Zdecydowanie słabą stroną wysiłków podejmowanych przez Uczelnię jest brak badań oceny studenckiej systemu opieki i wsparcia.

Dobre praktyki

- Wprowadzenie przedmiotu „Samorozwój i samokształcenie” jako forma wspomaganie studentów zarówno w procesie kształcenia, jak i budowania kariery zawodowej.
- Wyróżnianie studentów osiągających dobre wyniki certyfikatami i listami gratulacyjnymi – dodatkowa forma wspierania studentów w procesie ubiegania się o pracę.
- Umożliwienie studentom pierwszych publikacji naukowych w Zeszytach Naukowych wydawanych przez Uczelnię i zapewniających nadzór i opiekę merytoryczną przez Katedrę.

Zalecenia

- Uczelnia powinna usystematyzować oraz egzekwować wymogi dotyczące dostępności nauczycieli akademickich – szczególnie podczas konsultacji, ale również w ramach korespondencji elektronicznej.
- Uczelnia powinna wspierać studentów w relacjach z otoczeniem społeczno-gospodarczym, między innymi poprzez realizację ponadprogramowych zajęć z przedstawicielami instytucji zewnętrznych, czy też nawiązywanie porozumień z tego rodzaju instytucjami w celu umożliwienia studentom nawiązywania kontaktów ze środowiskiem zawodowym – także poprzez możliwość ich odwiedzania i poznawania warunków zawodowych w praktyce.
- Uczelnia powinna zapewnić skuteczność systemu obsługi administracyjnej adekwatną do potrzeb studentów – w szczególności poprzez zapewnienie odpowiedniej ilości pracowników administracyjnych oraz udrożnienie kanałów kontaktowych – w szczególności telefonicznego.
- Uczelnia powinna opublikować na stronie internetowej szczegółowe kryteria uznawania osiągnięć branych pod uwagę przy wnioskowaniu o stypendium Rektora dla najlepszych studentów.

- Należy jak najszybciej zakończyć reorganizację Biura Karier i wznowić jego działalność. Oferta Biura Karier powinna zostać zweryfikowana pod kątem potrzeb i oczekiwań zgłaszanych przez studentów – należy w tym przypadku przeprowadzić stosowne badania opinii i potrzeb studentów.
- Przy planowaniu nowej oferty Biura Karier należy uwzględnić opinie pracodawców – wskazane jest podjęcie konsultacji w tym zakresie przynajmniej z członkami Zespołu Ekspertckiego.
- Nie później jak z końcem bieżącego roku akademickiego należy uruchomić proces monitorowania losów zawodowych absolwentów, który powinien objąć zarówno studentów, którzy przejdą cały cykl kształcenia na profilu praktycznym, jak i tych, którzy zaczęli studia na profilu ogólnoakademickim.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Ze względu na fakt, że prowadzony w Jednostce kierunek studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest oceniany po raz pierwszy tabeli nie wypełniano.

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności